

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CIX П'ЯТНИЦЯ, 6 ВЕРЕСНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО 36 VOL. CIX FRIDAY, SEPTEMBER 6, 2002 No. 36

С. Піскун: „Таращанське тіло" таки належить Георгієві Ґонґадзе

КИЇВ. – 3 вересня на прес-конференції Генеральний прокурор України Святослав Піскун, зазначивши, що 2 вересня прокуратура отримала заключення експертів і судово-медична експертиза підтвердила, що так зване „таращанське тіло" стовідсотково належить загиблому журналістові Георгієві Ґонґадзе. Він додав, що Генеральна прокуратура готова надати необхідну допомогу родині Ґонґадзе у похованні його тіла. Він зазначив, що експертиза, проведена українськими фахівцями (Головним бюром судово-медичної експертизи Міністерства охорони здоров'я України), є дуже докладною, яку „не соромно показати на будь-якому рівні". Разом з тим українські експерти у своїй праці також використали кілька моментів, які були висвітлені американськими експертами раніше.

Відповідаючи на запитання, чи можна вважати, що розслідування справи Г. Ґонґадзе навмисно затягувалось за попереднього Генерального прокурора, С.Піскун припустив, що, можливо, затягування справи було пов'язане з недостатнім досвідом деяких фахівців, які займалися розслідуванням цієї справи.

За його словами, зараз „встановлено абсолютно точно" дату смерти журналіста, проте покищо він не може публічно її назвати.

Говорячи про те, чому остаточні висновки експертизи „таращанського тіла" були зроблені лише через два роки після загибелі журналіста, С.Піскун відзначив, що з його приходом на посаду Генерального прокурора України розслідування справи Г. Ґонґадзе почалося „майже з початку". Зокрема було переукомплектовано слідчо-оперативну групу, було здійснено виїзд на місце події (місце знаходження тіла – Таращан-

(Закінчення на стор. 5)

Опозиція готується до акцій громадянської непокори

КИЇВ. – Юлія Тимошенко 2 вересня з парляментської трибуни зачитала заяву опозиційних сил про те, що 16 вересня почнуться акції громадянської непокори. Цей намір керівники фракцій Комуністичної партії, Соціялістичної партії та Бльоку Ю. Тимошенко оприлюднили 1 вересня на прес-конференції. 2 вересня на зустрічі з громадкістю провідники КПУ, СПУ та БЮТ проголосили, що вони вимагають негайного проведення дочасних виборів Президента. Провідники опозиційних сил стверджують, що тепер в Україні вільна лише одна людина – Президент України Л. Кучма, який вільний „знищувати життя цілої нації, вільний розподіляти між „своїми" залишки народного господарства". Президент незалежний від передвиборчих обіцянок, відповідальности за долю народу, від жалю до голодних та від міжнародної громадської думки, – йдеться у документі.

Провідники опозиції зазначають, що народ України на останніх парляментських виборах виявив мудрість, сказавши „Ні!" тим, хто зараз перебуває при владі, і більшість голосів віддав національно-демократичним силам. Проте, наголошується у зверненні, цю перемогу у людей вкрали, і її треба повернути. Для цього П. Симоненко, О.Мороз і Ю. Тимошенко пропонують негайно змінити систему влади, віддати її під контролю народу та провести дочасні президентські вибори.

Всеукраїнська акція громадянського протесту „Повстань, Україно!", має розпочатися 16 вересня о 15 годині в Києві на Европейській площі та в усіх областях, районах і містах ,і триватиме до повної перемоги „над корупційною монархією Л.Кучми".

4 вересня стало відомо, що керівник найбільшої у Верховній Раді фракції „Наша Україна" Віктор Ющенко заявив, що його бльок підтримує пляновані на цей місяць антипрезидентські акції протесту.

Керівники бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна" спочатку не підписали спільної заяви.

УНІАН

Слово про Союзівку

В цьому 50-му році нашої Союзівки Український Народний Союз щиро дякує всім, хто надає безперервну підтримку нашій прекрасній оселі. Союзівка була, є і буде необхідна, як одне з джерел нашої громадської сили, вона надає можливості нашій молоді зустрічатися, нашим родинам – об'єднуватися, нашим подружжям – святкувати, щоб наша громада ставала ще тіснішою, згуртованішою. Нам імпонує надзвичайно активний відгук з боку нашої громади, її щире бажання допомогти вирішити всі назрілі проблеми, пов'язані зі Союзівкою. Наша рада експертів, всі добровольці, вже працювали впродовж літа, щоб проаналізувати ситуацію і виробити підхід з метою відновлення нашої улюбленої оселі.

Вся ця наша діяльність засвідчує, що Український Народний Союз робить усе, щоб зберегти Союзівку. Тому нас турбують чутки про можливий продаж оселі, навіть про те, нібито вона вже продана. **Це попросту неправда.**

Як ми вже не раз писали цього літа у звітах з 35-ої конвенції і в моїй заяві, надрукованій у 33-му числі „Свободи", Український Народний Союз восени представить громаді плян розвитку Союзівки – плян, успіх якого у великій мірі залежатиме від того, з якою активністю його підтримає вся наша громада. Особисто я зворушений і підбадьорений відгуком нашої громади і теплими відгуками на адресу нашої чудової оселі.

Майбутність Союзівки є і професійно, і особисто важлива як для мене, так і для всіх членів Головного уряду УНСоюзу. Кожних вихідних цього літа один з членів Екзекутивного комітету перебував на Союзівці, щоб перевірити здійснювання основних змін, спрямованих на покращення оселі. Рома Лісович, касир УНСоюзу і колишня літня працівниця Союзівки, завершила сезон цього року традиційним відзначенням Дня праці на Союзівці. Вона звітувала, що було особливо зворушливо почути від дуже багатьох людей підтримку і готовість допомогти у цій важливій справі. Для тих, кому Союзівка є дорога, потрібні поради та ідеї від громади. Я запрошую вас зконтактуватися з нами за цими адресами: Ukrainian National Association, attn: Soyuzivka Redevelopment Plans, PO Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054, або через електронну пошту: kaczaraj@unamember.com.

Стефан Качарай,
предсідник УНСоюзу

Свято праці на Союзівці

Відпочинкова оселя УНСоюзу Союзівка, як завжди, гостинно прийняла численних гостей з нагоди Дня праці. Ряд з них висловили своє бачення майбутнього оселі і їхні думки ми подаємо у цьому репортажі.

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – За традицією, з нагоди Дня праці Союзівка впродовж трьох днів приймала численних гостей. У цей час відбулися щовечірні забави, концерт гурту „Сизокрилі", тенісовий турнір в пам'ять колишнього головного редактора „Свободи", відомого спортовця Зенона Снилика, інші імпрези. На День праці відвідав Союзівку віце-консул України в Нью-Йорку Ігор Сибіга.

Усі дні діяли виставки творів українських мистців Андрія Пікуша, Олександра Ткаченка та Віталія Литвина. Твори петриківського художика Андрія Пікуша представляла його донька Оксана. Андрій Пікуш народився у 1950 році в Петриківці, в рідному селі живе дотепер. Його твори побували на 60 виставках, зокрема в США, Канаді, Польщі, Франції, Японії.

Осіння Союзівка незмінно приваблює численну громаду. У багатьох з цією оселею пов'язані романтичні, теплі спогади. У залі розгорнуто ретроспективну фотовиставку, на якій можна побачити світлини з численних подій – весілля, змагання, зустрічі, навіть юного ще пса Чемного, якого минулого літа вже не стало. Але найкраще – запитати про Союзівку у тих, хто гостює в її будинках.

Розповідає Галина Редько:

– Вперше я приїхала на Союзівку у 1955 році. Було багато молоді. Ми провели тут кілька днів відпочинку. Відтоді майже щороку відвідуємо Союзівку. Ледве вийдеш з авта, як уже бачиш знайомих. Такого не буде в жодному іншому місці. Але... Як і скрізь, і біля хати, і в оселі, треба господаря. Якщо бачиш, що треба помити водою, то треба мити водою, а не тільки намочити. Ми живемо в Америці і звикли до іншого рівня послуг, тому дрібні недоліки нас разять. Особливо тому, що Союзівка є нашою і ми за неї переживаємо.

Роман Трохимчук:

– Мені не подобається одна річ: Союзівка усе має дефіцит. Особливо бара. В жодному місці відпочинку бара не має дефіциту, а тут має. Ці дефіцити тривають вже чимало часу. Тому вже давно

(Закінчення на стор. 8)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Верховна Рада відновила працю

КИЇВ. – У Верховній Раді 2 вересня перший день сесійної праці після літньої перерви був позначений низкою політичних заяв. Опозиційні сили, до яких долучилися Бльок Юлії Тимошенко, комуністи і соціялісти, оголосили заяву про проведення цього місяця антипрезидентських протестів. Представник Президента у Верховній Раді Олександер Задорожний зачитав депутатам листа Леоніда Кучми, у якому зокрема йшлося про запропоновану політичну реформу.Тим часом провідник найбільшої у Верховній Раді фракції „Наша Україна" Віктор Ющенко наголосив, що формування парляментської більшости має відбуватися без, як він сказав, зовнішнього тиску.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, виступаючи 2 вересня на відкритті другої сесії парляменту четвертого скликання, зазначив, що ця сесія супроводжуватиметься активізацією та радикалізацією політичного життя. А це, мовляв, загрожує витіснити на другий плян чимало нагальних проблем життєдіяльности країни. В. Литвин висловив упевненість, що народні депутати єдині у тому, що Верховна Рада є й залишатиметься стабілізаційним чинником у системі державної влади, країни загалом і не дозволить переключити її увагу „на віртуальні завдання" – сказав В. Литвин.

Створюється Форум демократичних сил

КИЇВ. – Провідник „Нашої України" Віктор Ющенко офіційно запросив провідника комуністів Петра Симоненка, Юлію Тимошенко, провідника соціялістів Олександра Мороза, Київського міського голову, провідника партії „Єдність" Олександра Омельченка, народних депутатів Івана Плюща й Степана Гавриша, увійти до організаційного комітету Форуму демократичних сил. Про це 3 вересня повідомила прес-служба "Нашої України". В. Ющенко наголосив на авторитетності цих осіб в українській політиці, їхньому багатому досвіді публічної діяльности. „Як провідник політичної сили, що отримала голоси чверті виборців України, я не можу залишатись осторонь цього заходу і візьму найактивнішу участь у його підготованні та проведенні", – зазначив він у листах до провідників. Форум демократичних сил плянується провести 14-15 вересня у Києві.

Відбувся діялог В. Ющенка з Л. Кучмою

КИЇВ. – „Діялог Віктора Ющенка і Леоніда Кучми відбувся в атмосфері сприйняття", заявив провідник „Нашої України" В. Ющенко 29 серпня на прес-конференції, на яку він прийшов після зустрічі з Президентом України Л. Кучмою. Президент України сприйняв логіку і пропозиції „Нашої України" щодо бачення нинішньої політичної ситуації в країні. В.Ющенко повідомив, що під час цієї зустрічі Л.Кучма по телефону спілкувався з головою Верховної Ради Володимиром Литвиним, і у розмові з ним позитивно оцінив логіку виходу з ситуації, про яку говорив В.Ющенко. „Президент наші пропозиції сприйняв позитивно", – сказав провідник „Нашої України". Він розповів, що у розмові з Президентом він наголосив на тому, що „доки більшість формуватиме Віктор Медведчук – доти демократичної більшости у парляменті не буде". В.Ющенко додав, що раніше він говорив про це і під час зустрічі з В.Литвиним, наголошуючи, що парлямент – це самодостатня політична сила.

Л. Кучма пропонує визнати економіку України ринковою

ЙОҐАНЕСБУРҐ, Південна Африка. – Европейська Комісія має намір розглянути найближчим часом прохання України до Европейського Союзу – визнати її економіку ринковою. Президент України Леонід Кучма звернувся з таким проханням до глави Еврокомісії Романо Проді під час зустрічі у Йоганесбурзі. Як зазначається в оприлюдненому 2 вересня пресовому повідомленні Комісії, Р. Проді пообіцяв, що доповідь із цього питання буде підготовлена протягом півроку. Цього літа Евросоюз визнав ринковою економіку Росії.

Комісія Ради Европи з боротьби проти корупції – в Україні

КИЇВ. – В Україні з 2 вересня перебувають експерти Ради Европи, які мають провести переговори з українським урядом у питанні боротьби з корупцією та організованою злочинністю. Зокрема в центрі уваги переговорів будуть теми, пов'язані з відмиванням грошей. Делеґація, яка працює в рамках програми Европейської комісії, спрямованої на боротьбу з організованою злочинністю та корупцією, зустрінеться з чільними українськими посадовцями з міністерства фінансів, Центрального банку та Генеральної прокуратури України. Базована в Парижі організація Файненшл Акшн Теск Форс в червні зберегла позицію України в списку країн, які не співпрацюють в питаннях про відмивання брудних грошей. Президент Леонід Кучма під час візити в Копенгаґені в липні цього року пообіцяв провідникам ЕС , що парлямент затвердить до 10 жовтня закон, який допоможе Україні уникнути санкцій, котрі унеможливлюють співпрацю України на міжнародних ринках.

Україна – у списку найкорумпованіших країн світу

КИЇВ. – Фінляндія - країна з найнижчим у світі рівнем корупції, вважають експерти організації „Транспаренсі інтернешнл", яка займається проблемами боротьби зі зловживаннями в державному апараті. Як повідомляло радіо „Свобода", в опублікованому 28 серпня щорічному звіті організації наведено „рейтинґ корумпованости" 102 держав. Найменшому рівню корупції відповідають 10 балів, абсолютній корумпованості – нуль. Ближче за всіх до 10-бальної позначки знаходяться Фінляндія, Данія і Нова Зеландія. Україна, Росія та інші держави – республіки колишнього СРСР набрали менше трьох балів. Найбільш корумпованими країнами, за даними „Транспаренсі інтернешнл", є Ніґерія і Бангладеш.

Чотири конфесії претендують на собор

ХАРКІВ. – В обласному центрі загострюється ситуація навколо Успенського катедрального собору. Тепер на нього претендують одразу чотири конфесії. В Успенському соборі, пристосованому радянською владою спочатку під радіостанцію, а потім під фабрику, діє так званий Будинок органної та камерної музики. Українська Автокефальна Православна Церква утворила свою громаду ще 1990 року і відтоді вимагає передання собору. Ці вимоги не виконуються, незважаючи на позитивне рішення Комісії з культури і громадських організацій Харківської обласної ради, ухвалене 10 років тому. Приблизно з того ж часу, володіючи величезним Благовіщенським катедральним собором, Успенського собору домагається Московський патріярхат, від 1992 року – Українська Православна Церква Київського патріярхату, а з 2002 року і Українська Греко-Католицька. Рішення проблеми, яке б задовольнило всіх, покищо не знайдено.

Скептицизм азербайджанців подолано, запевняє О. Дубина

КИЇВ. – Україна знову висловила оптимізм щодо можливого транспортування азербайджанської нафти новозбудованим нафтопроводом „Одеса-Броди". Віце-прем'єр України Олег Дубина після повернення з Баку заявив 1 вересня, що українській делеґації вдалося змінити вкрай обережну позицію азербайджанців. Раніше голова Азербайджанської державної нафтової компанії Натік Алієв заявляв, що зайвої нафти у Баку немає. На противагу цьому, О. Дубина заявив, що обсяги видобутку нафти в Азербайджані є надлишковими, і тому Україна пропонує Баку транспортувати нафту до Одеси. Україна запевнила, що нафтопровід „Одеса-Броди" не є альтернативою маршруту „Баку-Супса-Джейхан" з виходом на европейські ринки через Грузію та Туреччину.

Заради поліпшення водопостачання у Львові

ЛЬВІВ. – Верховна Рада покищо не ратифікувала угоду між Україною та Світовим банком про надання „Львівводоканалу" кредиту для поліпшення водопостачання в обласному центрі. Тим часом мешканці міста все більше потерпають без води. Для покращання систем водопостачання та водовідведення Львова згідно з проєктом потрібно понад 40 мільйонів долярів. Більшу частину суми на 20 років погодився позичити Світовий банк, ще 6 мільйонів долярів як ґрант буде виділено Шведським аґентством міжнародного розвитку, решту грошей місто шукатиме самотужки. Вже вдруге Світовий банк визначив останній термін ратифікації договору – до початку грудня цього року. Якщо ж депутати не вкладуться і в цей термін, проєкт буде зірвано, а Львів не отримає нічого. За гроші Світового банку заплановано купити нове обладнання для вдосконалення каналізаційних мереж та модернізації очисних споруд. Наразі ж львів'яни отримують воду погодинно, якщо ж у помешканні немає лічильника, платять як за цілодобове постачання.

Кримські комуністи не виконують рішень керівництва КПУ

СИМФЕРОПОЛЬ. – Кримські комуністи не братимуть участи в акціях протесту опозиції 16 вересня. Таке рішення 28 серпня ухвалило бюро республіканського комітету на засіданні, котре провів колишній голова кримського парляменту, провідник місцевих комуністів Леонід Грач. Народний депутат України Л. Грач постійно підставляє своє партійне плече Л. Кучмі. Уперше це 1994 року, коли на президентських виборах кримські комуністи, всупереч партійній дисципліні, підтримали не Олександра Мороза, як решта комуністів України, а Леоніда Кучму. Потім у 1999 році, під час наступної виборчої кампанії не провівши жодної публічної акції на підтримку партійного кандидата Петра Симоненка. А потім у розпал антипрезидентських акцій протесту в січні 2001 року, всупереч рішенню ЦК КПУ, – скасував виступи комуністів у Криму. Крім того, Кримський республіканський комітет КПУ також підтримав ініційовану Президентом Кучмою зміну системи влади в бік парляментсько-президентської республіки, а також вибори до парляменту за партійними списками.

В Ужгороді вибиратимуть посадника

У неділю, 8 вересня, в Ужгороді готуються до призначених виборів міського голови. Останні п'ять місяців місто живе без посадника. З нагоди виборів 4 вересня до Ужгороду прибув провідник бльоку „Наша Україна" Віктор Ющенко, який має намір підтримати одного з кандидатів - Павла Чучку. Другий претендент на посаду голови міста – Віктор Погорєлов, заручився підтримкою „Єдиної України".

За матеріялами інформаційних аґентств

Відсторонення Л. Кучми не буде легким

Нижче пропонуємо нашим читачам надруковану 4 вересня у газеті „Wall Street Journal Europe" статтю Адріяна Каратницького, президента „Дому Свободи" і співавтора дослідження „Народи в перехідний період, 2000 рік: громадянське суспільство, демократії і ринок у Східній і Центральній Европі і нових незалежних державах".

Позаминулої суботи Україна святкувала одинадцяту річницю проголошення державної незалежности. Але для Президента Кучми було мало причин для святкування. Його звернення до народу, де йшлося про небезпеку „розбрату" для української державности, було частковою спробою Л. Кучми випустити пару зі запланованих на середину вересня масових протестів.

Президент Кучма має причини хвилюватися з приводу можливих демонстрацій. Адже їхньою метою є його дочасна відставка. Подібні народні вибухи навесні 2001 року вже загрожували його керівництву, але потроху вщухли. Однак, в останні місяці непопулярний Президент дочекався неприємного для нього погіршення ситуації.

На парляментських виборах у березні українці приголомшуюче проголосували за ті політичні партії, які гостро критикували правління Кучми. І ця опозиція до Президента не ослабла. Опитування громадської думки, проведене цього місяця показало, що 71 відс. респондентів хотіли, щоб Кучма, обплутаний все гострішими звинуваченнями у корупції і злочинній діяльності, подав у відставку; 52 відс. респондентів ідуть ще далі й вірять, що йому треба оголосити імпічмент; лише 14 відс. хочуть, щоб він залишався при владі.

Нездатність Кучми переконливо спростувати звинувачення у злочинній діяльності та його намагання заблокувати незалежне парляментське розслідування прискорили ерозії його популярности.

Черга останніх нещасть ще більше роз'їла репутацію Л. Кучми. Липнева трагедія в західньоукраїнському місті, під час якої розбився літак, вбивши 76 людей, у тому числі 23 дитини – була результатом недбалости з боку військових організаторів видовища й помилки пілотів літака, але вона лише додала Президентові клопотів. Трагедія була останньою в ланцюгу нещасних випадків застарілого військового сектору України.

Лише за кілька днів після катастрофи стався вибух на шахті в гірничодобувному центрі Донецьку, який забрав життя 35 людей. Вибух ще раз вказав на застарілу промислову інфраструктуру, успадковану від Радянського Союзу. За останній рік на шахтах загинуло 189 гірників, а з 1991 року – року проголошення незалежности – 3,700 гірників загинули під час нещасних випадків в українських шахтах.

Хоча він і бажаний гість у Москві, взаємини Президента Кучми з США та Европою на сьогодні є напруженими. Секретно зроблені записи президентських розмов свідчать, що Л. Кучма хотів продати Іракові антиракетну радарну систему. В той час, як записи було визнано справжніми приватним американським авдіоекспертом, який свого часу працював як судовий аналітик для ФБР, жодна з українських або міжнародних офіційних організацій їх ще не досліджувала. Один із тих, чий голос був на плівці, – колишній голова „Укрспецекспорту", загинув у підозрілій автомобільній катастрофі.

Взаємини з США теж зіпсувалися, після того, як Л. Кучма явно збрехав Кондолізі Райс – радникові Президента США з національної безпеки. Він особисто пообіцяв їй, що Україна зупинить продаж своєї зброї слов'янському уряду Македонії, що воювала з місцевими албанськими повстанцями, але продаж зброї не було припинено.

Хтось міг би подумати, що економічне зростання – 5.8 відс. в 2000 році і 7 відс. в 2001-му – нарешті допоможуть Президентові України. Але більшість українців справедливо віднесли зростання на рахунок політики прореформаторського прем'єр-міністра Віктора Ющенка, якого Президент Кучма звільнив із посади у квітні 2001 року.

Президентські вибори заплановано на середину 2004 року, й В. Ющенко, якого високо шанують в Европі та США, далеко попереду всіх потенційних суперників. Але тому що популярність Л. Кучми впала так низько, В. Ющенко, очевидно, не хоче чекати до виборів і створює широку коаліцію реформаторів, комуністів, соціял-демократів та громадських організацій, щоб змусити Президента до відставки. Однак, треба ще побачити, чи опозиція зможе об'єднатися і наскільки ефективною буде політика вуличних протестів у тому, щоб змусити владу погодитися на дострокові вибори.

Президент Кучма продовжує володіти величезною владою. Він – спритний політичний інтриґан, який активно використовує фракційність і особисте суперництво в середині опозиції. Справді, в той час як виборці переважною більшістю не голосували за партії, які його підтримували, Л. Кучмі вдалося, використовуючи всілякі спонуки й тиск, обрати свого льояльного колишнього голову адміністрації спікером нового парляменту. Він зробив це через тиск на широке коло безпартійних депутатів.

Є чотири основних чинники, які пояснюють, як Кучма утримується при владі. По-перше, це українська Конституція, яка наділила Президента надзвичайними виконавчими повноваженнями. Президент має у своєму розпорядженні широке коло ніким не контрольованих адміністративних ресурсів і він використовує ці ресурси, винагороджуючи льояльних до себе і караючи опонентів.

Другим чинником є хаотичний перехід України від комунізму до ринкової системи. Саме через те, що більша половина економічних маґнатів країни підозрюється у приховуванні податків, корупції й використанні у власних цілях внутрішньодержавної інформації під час приватизації, ці маґнати стають об'єктами тиску й шантажу з боку Президента та податкової інспекції, яку він міцно тримає під контролею. Через те, що четверта части-

(Закінчення на стор. 4)

Україна представила свою екологічну ініціятиву

ЙОГАНЕСБУРҐ, Південна Африка. – 2 вересня в південноафриканському місті Йоганесбурґ відбулося офіційне відкриття всесвітньої зустрічі зі сталого розвитку, на пленарному засіданні якого виступив і Президент Леонід Кучма. На зустрічі глав держав світу Україна представила свою екологічну ініціятиву „Схід-Захід", яка передбачає інтенсивний обмін досвідом і взаємодопомогу не лише між країнами Сходу та Заходу, а й безпосередньо між країнами з перехідною економікою.

Крім того, глава української держави провів близько 20 двосторонніх зустрічей з главами африканських держав: Кенії, Малі, Ґамбії, Мароко, Південно-Африканської Республіки, Намібії, Уґанди. Було обговорено конкретні питання двосторонніх взаємин, зокрема щодо постачання Україною різноманітного обладнання, харчів та участи українських фахівців у будівництві транспортних артерій реґіону. Також відбулися зустрічі з провідниками Бразилії і Венесуелі, Польщі, Голяндії, Портуґалії та Юґославії. 1 вересня у Йоганесбурзі директори найбільших у світі компаній зустрілися з політичними провідниками.

Для бізнесменів у порядку денному зустрічі було виділено окремий день, щоб у такий спосіб вони могли відповісти на звинувачення байдужості до проблем бідности, забруднення довкілля та ґлобального потепління. Покищо делеґати зустрічі не випрацювали усталеної позиції щодо того, яку ролю у згаданих ґлобальних проблемах має грати приватне підприємництво. Групи так званих „зелених" вбачають у багатонаціональних корпораціях ворогів, але ці корпорації кажуть, що налаштовані на конструктивну працю.

Президент Росії, третьої країни-забруднювача екології у світі, не приїхав на цю зустріч, як і американський та китайський керівники. Росія заявила, що до кінця року плянує ратифікувати Кіотський протокол щодо ґльобального потепління, а Китай повідомив, що вже ратифікував цей документ. Ці заяви пролунали від прем'єрів обох країн на зустрічі в Йоганесбурзі.

США і країни-виробники нафти переконали Евросоюз відмовитись від вимог визначення чіткого терміну переходу на відновлювальні джерела енергії, усунувши головну перешкоду на шляху досягнення остаточної угоди. Вони рішуче заперечували проти вимог ЕС, щоб до 2010 року 15 відсотків усієї енергії в світі становила чиста енергія.

Делеґати зустрічі пообіцяли тільки прагнути до використання енергії вітру та сонця.

Групи захисту довкілля засудили цю компромісну домовленість. Вона на думку Дженіфер Морґан, директора Світового фонду захисту дикої природи, „не має жодних конкретних цілей, ані часових рамок, ані програми для забезпечення чистою енергією бідного населення".

Тим часом Президент України, виступаючи на пленарному засіданні зустрічі, нагадав делеґатам про факт закриття Україною Чорнобильською АЕС і відмову раніше від ядерної зброї.

За словами Леоніда Кучми, Україна досі не отримала обіцяної допомоги на закриття ЧАЕС, а гроші, які держави світу витрачають на нові типи озброєнь, було б краще використати на забезпечення сталого розвитку плянети.

Бі-Бі-Сі

АМЕРИКА І СВІТ

15 північно-корейців шукали притулку в Пекіні

ПЕКІН. – Посольство Німеччини 4 вересня повідомило, що німецькі дипломати ведуть переговори з китайською владою щодо долі 15 північно-корейців. Вони шукали притулку у міській школі, яка перебуває під патронатом німецького уряду, тому перестрибнули через стіну і увійшли до приміщення школи 3 вересня, де й провели ніч. Шукачам притулку було надано ковдри, харчі та воду. Німецьке посольство не повідомляє, чи група північно-корейців, в якій є молоді чоловіки та жінки, попросила притулку, чи бажала переїхати до Південної Кореї.

Заклик до перемир'я у світі під час літніх Олімпійських ігор

РИМ. – Перша літня Олімпіяда нового тисячоліття має розпочатися в Атенах 13 серпня 2004 року. З цього приводу Папа Іван Павло ІІ закликав проголосити перемир'я у всьому світі під час літніх Олімпійських ігор в Атенах. Крім того, під час розмови з новим послом Греції у Ватикані 2 вересня глава Католицької Церкви зазначив, що Олімпіяда дає можливість людству хоч би на деякий час відмовитись від насилля та ненависти і спробувати домогтися гармонії у взаєминах народів та культур. Звичай припиняти бойові дії під час Олімпійських ігор існував ще у стародавній Греції.

Гроші з продажу наркотиків у США надходять терористам

ВАШІНҐТОН. – Значна частина коштів від продажу наркотиків у США йде на фінансування близькосхідніх терористичних угруповань – стверджує влада США. За словами керівника американського відомства боротьби з наркотиками Ейзи Гатчинсона, правоохоронним органам за допомогою спецслужб удалося прослідкувати зв'язок між наркоторговцями, які діють у США, та близькосхідніми екстремістами – у тому числі з ливанським угрупованням „Гезболаг". Е. Гатчинсон зазначив, що у нього немає точних даних про суми, пераховані наркоділками на рахунки терористів, але повідомив, що ці кошти становлять мільйони долярів.

Ірак не бачить потреби інспекторів

БАГДАД, Ірак. – Влада Іраку вважає, що немає сенсу відновлювати міжнародні інспекції своїх військових об'єктів – заявив віце-прем'єр іракського уряду Тарік Азіз. Виступаючи на телевізійній мережі Сі-Ен-Ен, Т. Азіз наголосив, що Ірак не володіє зброєю масового знищення, а тому усі звинувачення США – безпідставні. 1 вересня віце-президент Іраку Ясин Рамадан заявив про наміри Багдаду послати своїх представників до країн Европейського Союзу, щоб спробувати переконати европейських союзників США протидіяти плянам можливих воєнних дій проти Іраку.

Новим генеральним директором СОТ буде таєць

ВАШІНҐТОН. – 2 вересня змінилося керівництво у Світовій організації торгівлі. Від цього дня її генеральним директором буде колишній тайський міністер економіки Супачай Паніч-пакді. На ознайомлення з працею у нього буде три місяці, протягом яких його попередник Майк Мур виконуватиме обов'язки. Це вперше керівництво глобальною світовою торгівельною системою перебирає людина із країни, що розвивається. Багато бідніших націй сподіваються, що П. Супачай захищатиме їхні інтереси на противагу жменьці багатіїв, котрі правили у світовій торгівлі. П. Супачай наполягає, що ставитиметься до всіх країн-членів СОТ чесно.

Безпідставна критика на адресу США

ВАШІНҐТОН. – США вважають безпідставною критику на свою адресу, яка прозвучала на зустрічі Землі у Йоганесбурзі. Керівник американської делеґації Пола Добрянська заявила, що відсутність на форумі Президента США Джорджа Буша не варто розцінювати як прояв зневаги до обговорюваних там проблем. Вона наголосила, що США більше від інших допомагають слаборозвинутим країнам. Вашінґтон оголосив про початок здійснення низки програм, спрямованих на боротьбу з голодом у слаборозвинутих країнах та полегшення доступу населення цих країн до водних та енерґоресурсів.

„Аль-Кайда" досі становить загрозу

ВАШІНҐТОН. – Американські урядовці закликали не перебільшувати значення звіту ООН, згідно з яким мережа „Аль-Кайда" досі становить значну загрозу для міжнародної спільноти. У звіті, деталі якого просочилися в пресу, мовиться, що після поразки талібів в Афганістані „Аль-Кайда" зачаїлася, урізноманітнила поле своєї діяльности і почала шукати нових шляхів для збору коштів. Водночас представники американської адміністрації заявили, що звіт ООН побудований на обмеженій і часто застарілій інформації, яка не відображає повної картини. Президент США Джордж Буш, виступаючи перед студентами у Арkансасі, заявив, що понад усе він прагне захистити безпеку Америки: „Найбільшим випробуванням є завдання випередити ворога і не дозволити йому вдарити нас знову. Я хотів би, аби студенти тут зрозуміли, чому хтось хотів би завдати болю Америці. А це тому, що наша країна любить свободу".

У Білорусі припинився випуск незалежної газети

МІНСЬК. У Білорусі припинено випуск незалежної газети „Наша свобода". Як повідомив 29 серпня головний редактор газети Павло Жук, припинення випуску є вимушеним кроком, викликаним діями білоруської влади. Редакція через арешт банківського рахунку не може зараз оплачувати послуги друкарні. „Наші публікації, – вважає П. Жук,– серйозно зачепили нинішню білоруську владу, тому вона й ухвалила принципове рішення закрити газету". Але П. Жук має намір розпочати випуск нової газети.

За матеріялами ЗМІ

Цензура в ЗМІ України: „Прохання іґнорувати..."

КИЇВ. – Кілька місяців тому новий голова парляментського Комітету з питань свободи слова й засобів масової інформації Микола Томенко оголосив конкурс з надання важливих доказів про існування в Україні де-факто цензури з боку влади. Журналісти і редактори в Україні часто заявляють, що існує так звана „адміністратива цензура" – вказівки і обмеження, які виходять від президентських кіл. Як приклад таких вказівок цензури, 3 вересня Микола Томенко розповсюдив документ під назвою (в перекладі з російської мови) „Додатковий коментар до подій 36-го тижня (1–7 вересня), для службового користування". Ні підпису, ні вихідних даних цей документ не має. Микола Томенко лише повідомив, що його передав журналіст одного з телеканалів, який побажав залишитися невідомим.

Головною темою тижня „Додатковий коментар" визначає обговорення звернення Президента Л. Кучми до народу в контексті початку роботи нової сесії Верховної Ради. В документі пишеться (в перекладі з російської мови):

„Прохання з питання формування складу коаліційного уряду брати коментарі не в членів чинного Кабінету міністрів, а в представників фракцій, політичних партій і громадських організацій".

Інша важлива тема - участь Леоніда Кучми у Всесвітній зустрічі зі стійкого розвитку в Йоганесбурзі:

„Під час висвітлення двосторонніх зустрічей прохання акцентувати увагу на спілкуванні Президента з представниками европейської політичної еліти. Зустрічі з лідерами африканських держав прохання висвітлювати в зовнішньоекономічному контексті за додатковим узгодженням".

В недільних телепрограмах пропонується говорити про реакцію суспільства на звернення Президента до українського народу 24 серпня:

„Прохання в газетних матеріялах використовувати текст відкритого листа Ющенка до Президента і його статті в „Дзеркалі тижня" для демонстрації суперечливої позиції „Нашої України" щодо телезвернення Л. Кучми. З одного боку, „Наша Україна" каже, що бльок давно вважав за необхідне перейти до парляментсько-президентської республіки, з іншого, вважає, що „зараз не час" для зміни політичної системи. Така невиважена і суперечлива реакція Ющенка може свідчити, що він нервує через те, що бачить реальну перспективу втрати сподівань на президентське крісло.

Позицію СДПУ(О) стосовно політичної реформи подавати у звичайному інформаційному режимі. Прохання, щоб заклики до дружби з „Нашою Україною" з боку політичних сил, які підтримують Президента, озвучувалися лише висловами Сергія Тигіпка, а не іншими коментарями".

Серед пролонгованих тем пропонується, щоб інформація про опозицію, яка готується до проведення акцій 16 вересня, була лише в друкованих і Інтернет-виданнях:

„Висвітлення на телебаченні прохання виключити".

2 вересня – День знань:

„Прохання не зловживати привітаннями народних депутатів. Прохання показувати офіційних осіб уряду, які відповідають за галузь освіти".

„В 11:00 починається прес-конференція на тему: „Повстань, Україно". Прохання іґнорувати".

3 вересня. Круглий стіл, присвячений обговоренню політичної реформи в Україні:

„Прохання виключити висвітлення будь-яких тез, які ставлять під сумнів серйозність ініціятив Президента».

Радіо „Свобода"

Відсторонення...

(Закінчення зі стор. 3)

на усіх новообраних народних депутатів є бізнесменами – вони особливо вразливі до залякування.

Третім чинником є президентська контроля над засобами масової інформації, більшість із яких належить або державі, або олігархам, політично льояльним до Президента. Цей фактор має в собі певні нюанси. Президент Кучма має почуття міри; він не бажає перейти ту межу, яка відділяє обмеження демократичних свобод від неприкритих авторитарних репресій.

Усі разом ці фактори ускладнюють процес його відсторонення від влади навіть для зкоординованої опозиції. Але з новими президентськими виборами, що вже майорять над горизонтом, і з Конституцією, яка забороняє Л. Кучмі кандидувати на третій термін, існує багато свідчень того, що деякі із сьогоднішніх прихильників Л. Кучми не збираються класти всі яйця в один кошик.

Одне з таких свідчень – це нова пропозиція Президента переписати Конституцію і послабити свої виконавчі повноваження. Пропозиція, зроблена під час промови у День незалежности, відображає бажання оточення Л. Кучми передати владу до парляменту на випадок, якщо буде обрано такого популярного реформатора, як Ющенко.

Інше свідчення – це залаштункові переговори між економічними маґнатами, що належать формально до таборів Л. Кучми і В. Ющенка. Прокучмівські олігархи вимагають гарантій імунітету в післякучмівську епоху і розуміють, що В. Ющенко – може, і є саме та людина, з якою треба домовлятися.

Поза тим, Л. Кучма робить все, що може (позбавлений можливостипрямих репресій) для ослаблення своїх опонентів.

Чим слабша рука опозиції, тим сильнішим буде Л. Кучма в торгах про своє власне майбутнє. Йому потрібні будуть такі самі ґарантії особистої недоторканости, які Борис Єльцин і його клан отримали від російського керівника Владіміра Путіна, коли президентська влада перейшла з одних рук в інші у Кремлі.

Переклад **Люби Шарої,**
„Українська Правда"

Нехай задзвонять молитовні дзвони

Мої браття-священики, співслужителі Церкви, брати та сестри в Христі!
Слава Ісусу Христу!

За три дні перед святом Воздвиження Чесного Хреста, яке припадає на 14 вересня, особливі відправи відбудуться у Сполучених Штатах Америки та по цілому світі – на відзначення першої річниці трагічних подій 11 вересня 2001 року. Згадаємо усіх і будемо молитися за всіх тих, котрі загинули, та за їхні родини, як і вшануємо героїчні діла відваги, любови та пожертви тих, хто поспішив помогти, різними способами, іншим людям під час цієї всеамериканської трагедії.

З руїн Світового торговельного центру викопано сталеві стовпи у формі хреста, вони дають надію нашій державі, так само, як знайдення правдивого хреста Ісуса Христа святою Галиною у 326 році надихнуло вірних IV століття та прискорило поширення християнства по всьому світі.

Послухайте надихаючих слів тропара та кондака зі свята Воздвиження Чесного Хреста:

„Спаси, Господи, людей Твоїх і благослови спадкоємство Твоє! Дай перемогу благовірному народові над супротивниками і хрестом Твоїм охорони люд Твій". „Зійшовши добровільно на хрест, оновленому людові Твоєму, Христе Боже, що носить Твоє ім'я, даруй Твої щедроти; звесели силою Твоєю і дай перемогу над супротивниками Твоєму народові, щоб його допоміжною зброєю став Твій мир, непоборна перемога".

Через Його смерть на хресті та Його воскресіння наш Господь та Спаситель перетворив хрест зі символу ненависти в символ любови, з предмету безнадійности в знак надії, зі знаряддя смерти в дерево життя.

Для християн хрест вже більше не є відзнакою підкорення, але став знаком перемоги.

Таким же чином з трагічних подій 11 вересня світ побачив свідчення надії, любови та життя, котрі постали з терористичних дій ненависти та смерти.

Вияв любови, надії та відновлення віри через саможертвування пожежників, рятівників та тих, котрі опікувалися іншими, повинні стати живим пам'ятником для жертв цієї трагедії. В цім ми знаходимо підтвердження слів святого Павла. Досить тобі Моєї благодаті, бо Моя сила виявляється в безсилі" (2 Кр. 12:9).

Під час цього відзначення, коли ми згадуємо ці події, прошу Ваших молитов за жертв цього нещасного випадку, за їхні родини та за нашу державу.

Прошу наших священиків кожної парафії відправити Божественну Літургію в середу, 11 вересня, в такі години, коли найбільше парафіян можуть прийти та взяти участь у відправі.

Прошу додати відповідні ектенії за душі всіх жертв, за їхні родини, та за нашу державу. Також заохочую наших священиків дзвонити церковними дзвонами 11 вересня, почавши о годині 10:29 ранком впродовж двох повних хвилин, з'єднуючись з дзвонами, котрі будуть дзвонити в місті Нью-Йорку та по цілих Сполучених Штатах Америки.

Дякую всім за сподіване молитовне відзначення цієї першої річниці трагічних подій 11 вересня 2001 року. Нехай Бог благословить Америку!

Щиро сердечно в Христі,

† Стефан Сорока,
Митрополит-Архієпископ

День Поминання

Заява собору єпископів Української Православної Церкви в США з приводу річниці терористичного лихоліття в Америці 11 вересня 2001 року.

Дорогі брати у святому священстві, улюблені люди Божі – парафіяни УПЦеркви в США!
Слава Ісусу Христу, Який є нашим воскресінням, життям і надією!

На середу, 11 вересня 2002 року Божого, в День усікновення голови Івана Хрестителя – день посту і молитви – припадає перша річниця страшної раптової загибелі близько 3 тисяч наших братів і сестер, жертв заздалегідь задуманого терористичного нападу на Нью-Йорк, Вашінґтон, Д. К., та центральну Пенсильванію.

Зло піднесло свою огидну голову, і протягом кількох хвилин життя всього населення нашої країни назавжди змінилось. Дружини, діти і рідня загиблих у цьому злочинному нападі на Америку зазнали таких глибоких душевних ран, яких не зможе загоїти ніякий час.

Відразу після цього жахливого нападу, що трапився рік тому, та й деякий час після нього люди знаходили розраду в молитві та жертвували на фонди, створені для допомоги потерпілим, простягаючи руки одні до одних.

До цих пір ми згадуємо про щедрі пожертви, зроблені з любов'ю, бачимо перед собою тих членів поліції, пожежних команд та швидкої допомоги, які ризикували своїм життям за незнайомих їм людей. Як відомо, багато з них загинуло, намагаючись рятувати своїх ближніх.

Пам'ятаючи постійно про міць і силу молитви, собор єпископів УПЦеркви в США проголошує день 11 вересня 2002 року і кожне 11 вересня в майбутньому Днем поминання й закликає вірних відзначити річницю тієї трагічної події молитвою, постом і участю в Евхаристійних Літургіях та Панахидах, що будуть відправлятися в той день у місцевих парафіях.

Нехай Всемогутній Господь, Джерело всієї утіхи, прийме наші молитви на Своєму небесному престолі, пошле спокій душам тих, хто загинув, розраду тим, хто оплакує їх відхід з цього фізичного життя, а нам подасть відвагу бути протоками Його праведности і спокою.

Ваші слуги в Господі –

†Константин, Митрополит,
†Антоній, Архиєпископ,
†Всеволод, Архиєпископ

С. Піскун...

(Закінчення зі стор. 1)

ський ліс), проведено його огляд, пересипано весь ґрунт у могилі, де був похований Г. Гонґадзе, та знайдено необхідні докази.

С.Піскун констатував, що під час розслідування цієї справи раніше мали місце порушення закону про проведення попереднього слідства. Він також повідомив, що до матеріялів кримінальної справи приєднані висновки експертизи американської фірми „Бек-Тек", оскільки вони „несуть в собі відповідну інформацію".

УНІАН

4 вересня з Вашінгтону Мирослава Гонгадзе, дружина загиблого журналіста Георгія Гонгадзе, на прохання редакції „Свободи" відповіла на заяву Генеральної прокуратури України:

– Родина не може погодитися зі заявою Генерального Прокурора С. Піскуна, аж доки нам не буде надано повністю інформацій досліджения, яких ми дотепер не отримали. Більше того, ідентифікація тіла, котра мала відбутися понад 18 місяців тому, є лише малою частиною великого процесу з'ясування причин і обставин смерти мого чоловіка.

Залишаються численні запитання, на котрі нема відповіді – такі важливі, як: хто вбив мого чоловіка і чому? Рада Европи призначила дослідницьку кімісію у справі мого чоловіка, і Україна підлягає мандатові Ради Европи. Крім того, 15 вересня Роберт Мейнер, представник від організації „Репортери без кордонів", з юридичним повноваженням від мене приїжджає в Україну.

Я певна, що Генеральна прокуратура цією заявою хоче „завершити справу" до того, як її почнуть досліджувати авторитетні европейські організації. Я хочу поховати свого чоловіка, але родині належить повна правда про його смерть.

Світ очікує на мудрість

З уст коментаторів, політиків, державних діячів ми багато разів чули цю думку: що після 11 вересня 2001 року світ наш, не тільки американський, але й в цілому, раптом змінився і вже ніколи не буде таким, як доти. Тому що злочин проти Америки вразив людей доброї волі в усьому світі, бо те, що за своєю сутністю є злом, воно є злом для кожного суспільства, ми сьогодні стаємо свідками все глибших з'ясувань того, що сталося, спроб зрозуміти його підставові причини. І західні дослідники, і вчені у східніх країнах, зокрема мусульманських, намагаються реконструювати ті історичні умови і обставини, які довели до небезпечної межі конфліктности.

Одні вважають, що сучасний світ зазнав відчутного клясового розшарування, розділившись на групу високорозвинутих багатих держав і на більшість бідних країн, які впродовж десятиліть не годні подолати соціяльно-економічних проблем й вилізти зі злиднів. Як правило, економічна бідність там пов'язана з відсутністю демократії. Відомо, що у найменше 30 країнах арабського Сходу громадяни обмежені у своїх правах і свободах, і навіть у тих державах, де формально існують вибори, „президенти" правлять диктаторськими методами. Розвиваючись у притаманний його психології спосіб, мусульманський Схід в економічно-господарському розумінні залишився на рівні XVI століття.

Інші вважають, що зовнішньою політикою Америка підтримує репресивні режими на Близькому Сході, замість домагатися позитивних політичних і економічних реформ.

Щодо релігійного протистояння, то деякі вчені хочуть збагнути, чому сучасний іслям вийшов поза межі релігійної системи, зробившись інструментом досягнення політичних цілей певних національних еліт. Гарвардський дослідник професор Ричард Пайпс вважає, що мусульманський фундаменталізм і екстремізм спричинені не так обстоюванням національних культурних цінностей, як користивими інтересами певних еліт, замаскованими під обстоювання національних цінностей. Тобто йдеться про хронічну хворобу владолюбства, якою заражені окремі діячі і „вожді".

Проте якими б не були причини, якими керувалися організатори цього злочину, неспростовним залишається те, що ніяка політична, релігійна або економічна теза не може служити виправданням злочину, внаслідок якого загинули тисячі безневинних людей. Які б сили не стояли за плечима терористів, вони несуть особисту відповідальність за скоєне – перед людством, перед Богом, перед майбутнім, якому вони завдали величезної шкоди.

Попіл загиблих 11 вересня 2001 року стукає в наші серця. Світ справді вже не буде попереднім, тому що цю трагедію неможливо викреслити ні з історії, ні з наших душ. Але життя триває далі, очікуючи на вселюдську мудрість, і ми дуже хочемо, щоб до цієї спасенної мудрости була причетна Америка. Великі засновники США заклали у підвалини держави такі цінності, які зробили її здатною приймати найскладніші виклики часу. Нехай Бог помагає їй у цьому й надалі.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про річницю, яку в Нью-Йорку забути не можна

Перед нами – 11-те вересня – дата, яка вже належить до незабутніх, і вже від декількох днів американська преса та інші засоби інформації пишуть на цю тяжку тему: саме минає рік від трагічної атаки на Всесвітній торговельний центр в Нью-Йорку, що потягнула за собою біля трьох тисяч жертв. Досі не можуть точно зробити перегляду усіх, що загинули, навіть останнього тижня віднайшли ще одну жертву атаки, яка, втративши пам'ять, знаходиться у лікарні. І ще до сьогодні найбільший американський щоденник „Нью-Йорк Таймс" подає світлини та короткі характеристики осіб, які загинули 11 вересня. Отож – як можна б забути про це, що потрясло Америкою й цілим світом так сильно, коли, здається, досі в новітній історії не було подібного випадку?

Хоча ми, українці, можемо бути щасливі, що з нашої спільноти загинуло „тільки двоє" – а це Олег Венґерчук та Іван Скала, але для їхніх родин це втрата, якої ніщо не може заступити.

А тепер помножмо цю втрату на три тисячі, а може й більше, та вслухаймося принаймні на короткий час в щемління тих тисячів сердець усіх дітей, подругів життя, батьків всіх тих невинних жертв політичної ненависти, яка спонукала жменьку фанатиків пожертвувати своє життя, щоб убити тисячі невинних працівників у будівлях Всесвітнього торговельного центру, Пентагону і пасажирів літаків.

Ми раз-у-раз маємо нагоду читати про почування родин отих невинно загиблих, слухати їхніх розповідей на телебаченні, знаходити відгук їхніх думок у численних книжках, які з того приводу вже появилися. Минає рік від цієї нечуваної ворожої напасти на спокійний, невинний Нью-Йорк і його мешканців. Минає рік, як у соняшний, осінний ранок потрясло містом Нью-Йорком так глибоко, що, здається, змінило ціле місто і його мешканців назавжди.

Спершу ця ворожа атака видавалася нам усім неправдоподібною, коли ми оглядали її на телебаченні, а відтак читали про неї. Але число жертв росло і росло з кожною годиною, з кожним днем, і це залишилося дійсним, а руїни Торговельного центру пригадували, що так справді було. Воно ще більше дійсним здається сьогодні – рік пізніше, коли нам усім довелося раз-у-раз читати в пресі, оглядати на телебаченні слухати по радіо впродовж довгих дванадцяти місяців про цей незабутній трагічний день.

Доля призначила нам усім, що проживаємо в Нью-Йорку, бути особливо близькими до подій 11 вересня, дарма, чи ми втратили у ній знайомих, членів родини чи тільки співчуваємо тим, що потерпіли внаслідок цієї трагедії, яка скоїлася через ненависть людини до людини.

Але дякуючи Богові, що тим разом нас, українців, заощадив, те, що скоїлося 11 вересня, мусить залишитися в нашій пам'яті та наших думках не тільки страшним спомином, але і пересторогою на майбутнє.

О-КА

Альманах - 2003 – найкраще місце для вміщення вашої реклями

Вельмишановні реклямодавці!

Знову, як і кожного року, УНСоюз та редакція газети „Свобода" готують до видання Альманах – надзвичайно популярну в діяспорі „книгу року", присвячену, між іншим, 70-літтю Великого голоду в Україні та 110-літтю „Свободи". Про важливість реклями в американському суспільстві нема потреби доводити. Навіть найкращі продукти чи послуги не мають жодної вартости, якщо люди про них не знають. Отже, звертаємося до Вас, чолових провідників наших установ, професіоналістів та купців і промисловців, скористати з найкращої можливости для реклями Вашої установи, Ваших послуг чи Ваших продуктів, і прислати своє оголошення до Альманаху–2003, який уже готується до друку. Не вагайтеся, шановні. Зголосіться вже сьогодні, бо оголошення і реклями приймаємо лише до 1 жовтня ц. р. За додатковими інформаціями звертайтеся до адміністрації: (973) 292-9800, додатковий 3041.

З пошаною – **В. Гончарик,**
адміністратор „Свободи"

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Багато галасу даремно

Повноважний представник у США Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей Маріян П. Коць переслав до „Свободи" нижче подану заяву проф. Олександра Федорука – голови Державної служби контролі за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України, дійсний член Академії мистецтв України, доктор мистецтвознавства. СБУ звинувачує проф. О. Федорука у корупційних діях. Мар'ян Коць вважає, що у діях д-ра О. Федорука і у придбанні копії „Діяни" з боку колишнього посла США в Україні Вільяма Ґріна Міллера не було жодних порушень законодавства України.

Цією заявою я змушений повідомити широкому загалові про те, що посадові особи Служби безпеки України (СБУ) зфабрикували проти мене так звану адміністративну справу. Як формальну підставу до цього було використано факт надання мною у червні ц. р. дозволу на вивезення з України бронзової статуетки, що є пізньою копією кінця XIX – початку XX ст. з репліки статуї французького мистця Ж. А. Гудона (1741–1828) „Діяна".

Державна експертиза, зроблена спеціялістами Музею мистецтв ім. Б. та В. Ханенків, перед наданням дозволу засвідчила, що подібні копії у великій кількості виготовлялися багатьма бронзоливарними майстернями. Цю копію „Діяни" в одному з антикварних крамниць Києва придбав колишній посол США в Україні Вільям Ґрін Міллер за суму, еквівалентну 175 дол. Експерти засвідчили, що ця антикварна річ не становить такої культурної цінности, що стояла б на заваді вивезенню її з України. Незважаючи на це, з багатьма порушеннями чинного в Україні законодавства, посадові особи СБУ склали протокол про те, що наданий мною В. Міллерові дозвіл на вивезення статуетки, – це корупційна дія. Водночас згаданий експертний висновок і належним чином оформлений мною дозвіл на вивезення статуетки є чинними на сьогоднішній день документами і їх дія ніким не поставлена під сумнів, а також не оскаржена ні до суду, ні до інших інстанцій. Безпідставні ж звинувачення мене у причетності до корупційних дій ґрунтуються на тому, що я ніби порушив наказ міністра культури СРСР від 1987 року, який, на думку офіцерів СБУ, ще має чинність в Україні. Для мене очевидним є той факт, що сьогодні виконується замовлення з метою усунення мене з посади голови Державної служби контролі за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України.

Я завжди чесно виконував свої обов'язки в інтересах України і не сумніваюся, що доведу це в суді.

Я двічі була на виставі „Тев'є"

Приємно було довідатися із репортажу Олександра Бураковського про успіхи української вистави „Тев'є-молочник" в Нью-Йорку. Шкода, що ансамбль театру ім. І. Франка не міг приїхати до Філядельфії. Я бачила виставу „Тев'є" в Києві у серпні 1990 року і у Львові – в травні 1995 року. Ось мої враження, записані у моєму щоденнику:

„Тев'є-Текель" – справжній шедевр. Це не український варіянт американського „Fiddler on the Roof", як я початково думала. Це п'єса російського автора Г. Горіна (у перекладі М. Зарудного), на матеріялах Шолом-Алейхема. Режисер: С. Данченко, в головній ролі – Б. Ступка. Постановка – першорядна. Б. Ступка в ролі Тев'є – феноменальний. Знамените художнє оформлення сцени. Трагічний гумор Шолом-Алейхема переданий прекрасною українською мовою – зворушливе пережиття. Є в постановці деякі елементи тенденційности: в п'єсі наголошені елементи українсько-єврейської співпраці, виразно проведена лінія, що погроми походять від зверхньої влади, не від місцевого населення. З такою виставою можна їхати навіть у світ.

Щоб бачити „Тев'є", я мусіла відмовитись від сесії, де Максим читав доповідь – але не шкодую! Доповідь можу прочитати, а така постановка українською мовою – це одна з рідкісних подій у житті еміґранта".

(Записки зроблені в літаку до Америки, 2 вересня 1990 р. Ремарки про прогавлену доповідь, стосуються доповіді сина – Максима Тарнавського, на конференції Міжнародного з'їзду україністів).

* * *

„І от я , на бігу передягнувшись, побігла до театру. Там вже чекав мене Василь Зорівчак (і сотня людей, що, як і ми, не мали ще квитків). Але Зорівчак – людина надзвичайно проворна і зарадна, Десь когось підплатив чи по знайомству, і ось ми в театрі, йде „Тев'є-Тевель" з Б. Ступкою, бо це гастролі київського театру.

П'єсу я бачу вдруге, але це для мене єдиний шанс бути у Львові в театрі.

Заля виповнена по береги, всі льожі і бальконі повні людей. П'єса не була для мене несподіванкою, зробила трішки менше враження, як київська вистава 1990 року (зокрема танець хуситів був в Києві значно ефективніший). Але зворушливою несподіванкою була реакція публіки.

Були такі аплодисменти, що руки боліли, невгаваючі оплески. А в Києві було, пригадую, так мало публіки, що було прикро...".

(Записки зроблені 24 червня 1995 року, в поїзді зі Львова до Києва).

Марта Тарнавська,
Філядельфія

Листи з України і про Україну

У багатьох листах до редакції, які надійшли впродовж останньої декади серпня, порушуються численні проблеми життя в Україні. Адміністрація Севастополя усе ще тримається старих символів СССР, про що свідчить переслана до „Свободи" копія листа **громадського комітету „Український Севастополь"** до Президента України Л. Кучми, у якому розповідається про те, що заступник голови адміністрації Іван Куликов, всупереч розпорядженню Л. Кучми про увічнення пам'яти гетьмана Петра Сагайдачного, чинить опір перейменуванню на честь гетьмана площі ім. 50-річчя СССР.

Василь Сірський з Ботерлу, Онтаріо, з приводу конфлікту довкола напису на меморіялі польських вояків у Львові пропонує перепоховати полеглих до Польщі. На його думку, можна також досягнути компромісу, якби Польща повернула Україні Перемишль та Холм, „після чого, пише він, „орлята" могли б спокійно лежати на польському почесному цвинтарі".

Дарія Миндюк з Гюстону, Тексас, занепокоєна відродженням Римо-католицької Церкви в Україні. З приводу освячення місця під будову нового храму цієї конфесії у Запоріжжі вона запитує: „Скільки ж там живе поселенців римо-католицького обряду, що для них треба збудувати новий храм?" У листі висловлено тривогу з приводу зростання в Україні Римо-католицької Церкви.

Кілька листів надіслав читач з Каліфорнії, який послуговується псевдом **Богдан Незгода**. У своїх листах він підтримує вимогу українців Канади про створення комісії з розслідування злочинів комуністичного режиму, підтримує заяву комуністів України про те, що відповідальність за трагедії, викликані Збройними Силами, мають нести Президент і уряд України, непокоїться з приводу передання у використання Молдовою ділянки української землі на Дунаї для спільного будівництва нафтотерміналу за програмою ГУУАМ.

Голова Комітету допомоги Україні в Нью Джерзі **Дам'ян Ґеча** переслав листи з Запоріжжя від активних діячів Школи козацького бойового мистецтва „Спас" Олекси Дерев'янка і Олександра Черненка (останій є також головою Запорізького козацтва), які інформують про діяльність школи і труднощі з її розвитком.

Голова товариства „Просвіта" у Запоріжжі **Т. Шевченко** дякує Шкільній раді при УККА за надіслані два пакунки книжок, які дуже потрібні в цьому місті.

Марія Сохань з Рочестеру, Н.Й., напередодні відзначення 70-річчя Голодомору склала мартиролог своєї родини, 14 осіб з якої померли з голоду у 1933 році.

Колишній мешканець Венесуелі **Осип Панчишин** з Чикаґо написав про українця Олександра Мазняка, який став полковником венесуельської армії, а після врятування життя президента від замаху ще й героєм Венесуелі.

Д-р Дмитро Марійчук надіслав статтю про збереження здоров'я, у якій радить, як вберегтися від шкідливого впливу тютюну, спиртного, наркотиків та від СНІДу, а композитор **Михайло Танський** пропонує опублікувати підготовлену ним добірку порад з приводу хвороби Альцгаймера.

Хоростків пам'ятає героїв

Я став випадковим читачем „Свободи", яка надходить до нас у міську бібліотеку. На знак подяки за цікаві публікації тижневика висилаю вам книжку Богдана Савки „Забувати не маємо права" – про звірства більшовиків під час визвольних змагань ОУН-УПА на теренах тодішнього Копичинецького району. Думаю, що не всі наші співвітчизники достеменно знають, що пережили ми та наші попередники, коли були завойовані московськими шовіністами.

Тепер у нашому місті проживає 10 тисяч мешканців. Маємо промисловість – цукровий, спиртовий, комбікомовий заводи. Є народний хор, яким керує Надія Барановська. Переказую також прохання голови Хоростківського осередку Конґресу української інтеліґенції В. Драгомирецького, місцевих українських діячів П. Левицького, М. Барановського, М. Музики до земляків з Хоросткова посприяти у відбудові місцевого Народного дому, зруйнованого за часів комуністичного режиму.

Василь Пилипів,
м. Хоростків
Тернопільської области

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Відійшла Анна Ремик

Св. п. Анна Ремик

БОСТОН. – В дні 2 серпня місцева українська громада несподівано втратила одну з найактивніших своїх членок – Анну Ремик, яка померла у віці 79 років. Покійна двічі була вибрана головною радною Українського Народного Союзу, як також 30 років виконувала завдання фінансового секретаря і скарбника 238-го Відділу УНСоюзу.

Анна Ремик і її чоловік Михайло були дуже активними в Українській православній церкві св. Андрея, зокрема членами церковного хору. Подружжя, яке прожило спільно 57 років, було з'єднане великою любов'ю, і коли Михайло відійшов, здавалося, що із ним відійшла частина його дружини.

Це підкреслив на похоронах Анни о. Андрій Партикевич, парох української православної церкви св. Андрея, стверджуючи, що тепер Анна вже є разом із своїм Михайлом. Анну поховали побіч її чоловіка в українському відділі кладовища в Бостоні. Після похоронів родина і приятелі повернулися до церковної залі на традиційну тризну.

Йосиф Харина, довголітній представник Українського Братського Союзу, говорив про братську діяльність померлої і про те, як вони обидвоє чесно ривалізували, працюючи для двох різних братських союзів, що ніяк не перешкоджало їм бути приятелями.

На закінчення тризни диригент хору Євген Мороз і Й. Харина заспівали улюблену пісню А. Ремик „Видиш, брате мій".

Покійна залишила в смутку сина Роберта з дружиною та дві внучки-близнючки. Син подякував усім присутнім на похоронах, підкреслюючи, що, поруч смутку із втратою матері, він знає, що вона вкінці з'єдналася із батьком, за яким так тужила.

В пам'ять проф. Іван Телюка

Св. п. проф. Іван Телюк

НЬЮ-ГЕЙВЕН, Кон. – Професор Іван Телюк, колишній заступник головного предсідника Українського Народного Союзу і професор економії та фінансів протягом 28 років в University of New Haven, помер 13 липня, на 78-му році життя.

Проф. Іван Телюк народився 25 серпня 1923 року у Городку, Україна. Вищі студії розпочав у Львівській Політехніці. Під час Другої світової війни у роках 1943–1945 був членом Першої Дивізії Української Національної Армії. Закінчив Українську школу економії у Мюнхені, Німеччина, у 1949 році. Осягнув науковий ступінь бакалавра і маґістерський ступінь в Українському Вільному Університеті та в Ньюгейвенському університеті. Для здобуття докторату студіював у „New School for Social Research".

Зв'язок проф. Телюка з Ньюгейвенським університетом сягає ще студентських років. Завдяки своїм здібностям він невдовзі стає асистентом професора, згодом повним професором та деканом економічного відділу. Відійшов з університету на пенсію у 1992 році. В „Albertus Magnus College" був гостем-лектором.

Він отримав декілька вартих уваги дотацій для наукових досліджень, між якими – дотація „G. E. Foundation" та Чикаґського університету. Був автором багатьох статтей, публікованих в українській пресі.

У 1955 році проф. І. Телюк звернувся з пропозицією до посадника міста Нью-Гейвен Річарда Лі вивішувати український прапор на будинку міської управи для відзначення незалежности України, яка була проголошена 22 січня 1918 року. Офіційний декрет посадника подав містові Нью-Гейвен привілей бути першим містом в Америці, де у дні 22 січня на будинку міської управи, поруч американського прапора, повівав український. Посадник Лі також видав проклямацію, проголошуючи 22 січня Днем Незалежности України. Синьо-жовтий прапор повівав 22 січня кожного року, аж до 1991 року, коли Україна проголосила свою незалежність 24 серпня цього року.

Первісний прапор, який повівав на будинку міської управи Нью-Гейвен, подаровано послові України до США і він знаходиться тепер у музеї у Києві.

Проф. І. Телюк був дуже активний в Українському Народному Союзі. Він був довголітнім секретарем 414-го Відділу УНС та протягом багатьох років був відданим і зразковим головою Округи УНСоюзу стейту Конектикат. У роках 1970–1974 займав пост заступника головного предсідника, а в 1978–1982 роках – головного контролера УНСоюзу.

Він також був активним в Українському Конгресовому Комітеті Америки, займаючи провідні пости на місцевих, стейтових і крайових рівнях, включно з постом крайового заступника президента. Він був головою Українського Комітету стейту Конектикат для відзначення 200-ліття Америки та членом Українського Громадського Крайового Комітету для відзначення 200-ліття Америки.

Покійний проф. Телюк виконував обов'язки у виконавчій раді Злученого Українського Американського Комітету, був членом Наукового Товариства ім. Шевченка та членом Українсько-Американської Асоціяції університетських професорів.

Будучи впливовим засновником Української Демократичної партії Нью-Гейвену, рекомендував на посаду багатьох кандидатів. Він також служив у різних міських урядах, в Комісії плянування міста та був загальновідомою особою у стейтовому Капітолії, працюючи з рядом стейтових ґубернаторів.

Похоронні відправи відбулися 17 липня 2002 року у Кергонксоні, Н. Й. Проф. Іван Телюк залишив дружину Ірину (з дому Сорока), сина Мирослава з дружиною Лідою, дочок Христину з мужем Богданом та Тетяну і внуків Марію, Наталію і Ніну та ближчу і дальшу родину в Америці, Україні і Польщі.

Замість квітів на могилу Покійного родина просить складати пожертви на Український Конгресовий Комітет Америки або Українську греко-католицьку катедру у Києві.

День праці...

(Закінчення зі стор. 1)

треба було шукати шляхи виходу з такого становища. Тепер утворено комітет для рятування Союзівки, але до нього ввійшли люди, яким не залежить на збереженні оселі.

Олександер Редько:

– Я думаю, що за нового предсідника УНСоюзу Стефана Качарая з Союзівкою усе буде гаразд і оселя зароблятиме гроші. Я дивлюся у майбутнє Союзівки оптимістично.

Світлана Конєва, яка працює на Союзівці, сказала:

– Я приїхала до США у травні цього року й відразу потрапила на Союзівку. Сприймаю її, як українські Карпати. Сюди щоразу приїздить багато щирих доброзичливих гостей, які розпитують мене про життя, радять, дарують певність у майбутньому. Мені добре на Союзівці.

Лесю Ничку я відірвав від розглядання альбому зі зразками української вишивки. Вона пояснила своє захоплення:

– Ще маленькою, п'ятирічною дівчинкою мене навчили вишивати у Пласті й відтоді усе своє життя я вишиваю. Люблю вишивку і ... танці. Вчила танцювати молодь на Фльориді. На Союзівці буваю щороку. Моя мама працювала в УНСоюзі, так що відколи відкрили Союзівку, ми тут буваємо. Було б сумно, коли б втратили Союзівку, але Братський Союз мав подібну проблему з „Верховиною" і вдалося її уладнати. Тепер на Союзівку приїздить моя внучка Олекса Чарторийська і я не хотіла б, щоб вона втратила таку нагоду.

Тенісовий турнір пам'яті Зенона Снилика тривав за несприятливої погоди: мжичка перепліталася з дрібним дощем, тому корти довелося висушувати гарячим повітрям. Усе ж змагання відбулися і виявили переможців. Докладний звіт про вислід турніру „Свобода" подасть у наступних числах. Крім переможців у тенісових двобоях, було вручено спеціяльну нагороду – чашу Марії Душник – молодому тенісистові Маркові Красію, який завоював найбільші симпатії суддів, учасників і публіки.

На відкритті промовляли голова УСЦАК Мирон Стебельський, головний скарбник УНСоюзу Рома Лісович, головний суддя змагань Юрій Савчак та інші.

І на початку, і при закритті турніру (в ході його відбулося 56 двобоїв) прозвучали теплі слова в пам'ять Зенона Снилика, який багато років організовував турнір і писав про нього в тижневику.

При врученні нагород провідники турніру Юрій Савчак і Юрій Попель подякували Українському Народному Союзові і персоналові Союзівки за гостинність, спонзорам, зокрема Карпатському Лещетарському Клюбові, за фінансову підтримку, а учасникам – за спортову дружбу і волю до перемоги. Рома Лісович висловила надію, що тенісисти і в майбутньому році приїдуть на відновлену Союзівку, яка має стати більш влаштованою і зручною для змагань.

У понеділок авта одне за одним покидали оселю. При кожному відбувалися теплі прощання давніх приятелів. Чулися побажання:

- До наступної зустрічі на Союзівці!

Левко Хмельковський

(Фоторепортаж зі Свята праці на Союзівці – на стор. 9).

На День праці Союзівка прийняла численних гостей

Леся Ничка: „Відколи відкрили Союзівку, я тут буваю".

Гості Союзівки (зліва) Алла і Роман Трохимчуки, Галина і Олександер Редьки вірять у добре майбуття оселі.

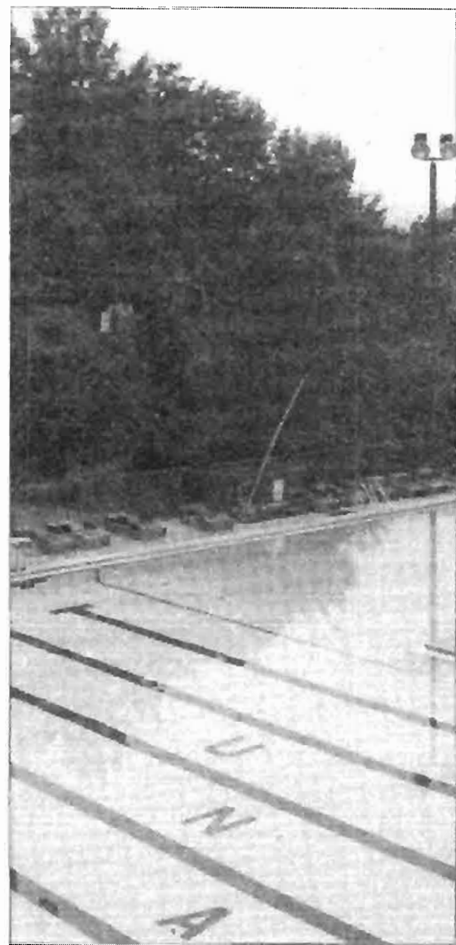
Твори мистця Андрія Пікуша показує на Союзівці його дочка.

Пам'ятник засновника „Свободи" о. Григорія Грушки на Союзівці.

Веселе товариство

Блакить басейну, на жаль, не передає чорно-білий друк газети.

Група учасників тенісового турніру пам'яти Зенона Снилика.

Переможців тенісового турніру Гордія і Мар'яну (у центрі) виховали їх батьки – Сергій та Тетяна Мильчуцькі, які приїхали до США з Кривого Рогу 10 років тому.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Свято України відзначено в Америці

БАВНД-БРУК, Н. Дж. – В Українському культурному центрі в Сомерсет (неподалік Української православної церкви-пам'ятника в Бавнд-Бруку) 23 серпня відбувся концерт, присвячений 11-ій річниці Незалежности України.

Організував святкове дійство відділ Комітету допомоги Україні в центральному Нью-Джерзі, а безпосередніми організаторами стали голова відділу Михайло Шульга та його заступник о. Іван Лишик. Шанувальники мистецтва заповнили залю.

При вході вони одержували красиво оформлену о. Іваном Лишиком святкову програму вечора з іменами учасників, вітаннями та інформацією про Україну, її кольоровим гербом та картою.

Концерт почався з гимну США у виконанні співачки Лесі Грабової, а національний гимн України співали всі присутні. Зі словом вітання від Генерального консульства України в Нью-Йорку до присутніх звернулася Наталя Мартиненко. Наталка Лисецька прочитала поему Романа Купчинського „Пісня про рідну землю".

Відомі в Україні і за її межами оперні співаки Леся Грабова та Ярослав Гнатюк порадували присутніх вінком українських пісень Миколи Лисенка, Володимира Івасюка, Ігоря Ткача та інших. Акомпаніювала їм Марина Струльова. Своїм могутнім голосом Ярослав Гнатюк виконав також пісню „Живи у віках, незалежна Україно", слова і музику до якої написав сам.

Авторську частину вечора продовжили читанням своїх віршів поетка Тамара Ганенко, лавреат молодіжної художньо-літературної нагороди за збірку поезій „Тече Раставиця", та знаний майстер художнього слова, талановитий актор, маґістер педагогічних наук, письменник Ростислав Василенко.

Запам'яталися присутнім запальні „Гуцульський танець" та „Гопак" у виконанні молодшої і старшої груп ансамблю „Барвінок" з Банд-Бруку під керівництвом Григорія Момота – хореографа, члена танцювального ансамблю Вірського і керівника ансамблю „Юність" в Йонкерсі, Н. Й. Захоплено зустріли глядачі талановиту інсценізацію новелі відомого українського письменника Василя Стефаника „Марія", яку підготував Ростислав Василенко. Ролю Марії виконала Галина Цеховська, випускниця Київського театрального інституту імені Карпенка-Карого, донині більш відома глядачам у складі тріо бандуристок. Слова від автора читали Тамара Ганенко і Ростислав Василенко.

На закінчення вечора всі присутні разом з артистами заспівали „Молитву за Україну". Свої гонорари (по 100 долярів) за виступи на концерті Ростислав Василенко і Тамара Ганенко пожертвували Комітетові допомоги Україні.

Леся Чорнобривець

* * *

ГАНТЕР, Н. Й. – 24 серпня синьо-жовті прапори замайоріли на гражді, брамі до церкви і багатьох приватних хатах. Хоча падав дощ, на Богослуження до церкви прийшло багато людей з околиць Гантеру. Отець Юрій Стець виголосив проповідь, нав'язуючи до 11-ої річниці існування самостійної України.

Після Богослуження усі перейшли до гражди, де відбулася програма, присвячена святу України. Привітом „Слава Тобі, Україно!" відкрила свято культурно-освітня референтка Соня Вовк.

Після відспівання національного славня д-р Іларіон Чолган прочитав доповідь про здобутки України за 11 років. Збагатила програму гостя з України Соломія Івахів, яка виконала на скрипці „Мелодію" М. Скорика при фортепіяновому супроводі В. Винницького.

Діти Настя й Ганнуся Грабовські, Тарас і Оксана Коростіль, Софійка Цісельська, одягнені в гуцульські строї, продеклямували вірші львівського поета Богдана Стельмаха. Молоденька Льорейн Шуб заграла на піяно „До Елізи" Бетовена, „Веселий селянин" Шумана та „Італійську пісеньку" Чайковського. Пісню „Про Україну" виконав Степан Коростіль, а Ганнуся Грабовська – „Ой роде мій красний".

Поезії М. Вороного і В. Симоненка прочитала Соня Вовк. Патріотичну поезію Ганни Черінь діти деклямували разом. Усі присутні заспівали „Гей, у лузі", чим закінчили свято.

Ольга Кобзяр

* * *

АМБРІДЖ, Па. – 24 серпня українська спільнота з обох українських парафій: католицької – святих апостолів Петра і Павла та православної – св. Володимира зібралася на Молебень, який відслужили спільно отці обох церков.

По відправі змістовну проповідь мав диякон Михайло Лівий. Хор і всі присутні заспівали „Боже Великий, єдиний" та український гимн „Ще не вмерла Україна". Настрій був піднесений, усі молилися за нашу Україну.

Свято закінчилося перекускою у парафіяльній залі. Усі ми чулися, як одна велика родина.

Александра Кіналь

Ми були зворушені

Хочу висловити нашу подяку за підтримку і допомогу „Свободи" у нашій праці у зв'язку зі святкуванням 11-ої річниці Незалежности України.

Святкування відбулося у палаті губернатора Нью-Джерзі Джеймса МкҐріві на його запрошення і з його ініціятиви. Учасники свята були приємно зворушені гостинністю губернатора і його дружини Діни у старовинній палаті „Драмтвакет" у Прінстоні, Н. Дж. Також можна було відчути повагу асистентів губернатора до українців.

Хочемо висловити подяку всім членам громадського Комітету з проведення цієї імпрези. У комітеті працювали Теодор Романків, який був рушійною силою свята, о. Богдан Лукій, д-р Юліян Бемко, Володимир Боднар, Іван Буртик – голова Округи УККА Нью-Джерзі, Орест Цяпка, Григорій Довбуш, Єлисавета Яцусь, Йосиф Яцусь, Михайло Козюпа, Ярослав Куземчак, Ігор Ляшок, Ярослава Мулик – голова Округи СУА Нью-Джерзі СУА, Нестор Олесницький, Квітка Семанишин, Адам Стець, д-р Богдан Витвицький, Володимир Васьків.

Божена Ольшанівська,
голова Комітету з відзначення свята України в Нью-Джерзі, Нюарк

Кілька фактів, гідних уваги

Напевно, про подію, яка відбулася 24 серпня в садибі губернатора Нью-Джерзі надійде багато листів. Я хочу привернути увагу до кількох унікальних фактів, гідних уваги й наслідування.

Підготовчий комітет, як і ціла громада, без попередніх переговорів чи домовлень, виявили готовість до об'єднання. Завдяки цьому на відзначенні 11-ої річниці Незалежности в гостях у губернатора Нью-Джерзі МкҐріві з'явились близько 1,200 осіб. Таку активність треба належно оцінити.

Не менш значимим є й те, що вперше в історії українського життя в Америці губернатор особисто запросив на спільний сніданок і піднесення національного прапору ієрархів Католицької і Православної Церков, українських послів з Вашінґтону й ООН та всю українську громаду. Глибоке знання української проблематики у вступному слові губернатора було подиву гідне. Губернатор сам провадив святочну програму, чого не було ніколи раніше.

Присутніх звеселив мистецький виступ Алли Куцевич, Ірени Гречко та Галини Цеховської. Мелодійність їхніх пісень зачарувала губернатора, який понадпрограмово просив їх продовжувати спів. Член комітету о. Богдан Лукій вручив губернаторові вишиту сорочку, що присутні прийняли овацією.

Слід сказати, що сніданок приготували на прохання і кошти губернатора член комітету, голова УККА з Пасейк-Берґен кавнті Адам Стець з дружиною Марійкою. Окрема подяка фірмі „Міст" із Юніон, Н. Дж., та Кредитовій кооперативі з Нюарку за їхню пожертву на частинне покриття коштів.

Процедура піднесення прапора була зворушливою. Губернатор попросив до щогли гостей з України, обох владик і солістку О. Боднар, яка виконала американський гимн. Опісля губернатор розгорнув ним придбаний український національний прапор і попросив обох владик його поблагословити. Губернатор прикріпив його до щогли, і попросив заспівати національний гимн України. Усі гості мали відзначки на грудях, які приготував УККА на пам'ятку річниці.

І. Буртик,
Кліфтон, Н. Дж.

* * *

Ряд американських газет вмістили повідомлення про відзначення свята України у місцях їх видання. Газета „Union Leader", що видається в Юніоні, Н. Дж., наприклад, 29 серпня опублікувала світлину, на якій зображено пароха церкви св. Івана Хрестителя з Нюарку о. Богдана Лукія і групу українських ветеранів на святкуванні річниці в муніципальному будинку Юніону. Газета зазначила, що українці відзначили річницю визволення з-під совєтського управління у 1991 році.

Школі українознавства – 10 років

САКРАМЕНТО, Каліфорнія – Школа, що діє в Ранчо Кордова (Сакраменто), Каліфорнія, у нинішньому навчальному році відзначає 10-ту річницю від дня заснування.

Школа була заснована у 1991 році при церкві Триєдиної Благодаті за ініціятивою пастора церкви Миколи Пекуна. Цю школу прийнято в мережу Шкільної ради при УККА і оформлено як Школу українознавства („School of Ukrainian Studies“) у 1993 році.

Серед засновників школи були Богдан Сторожук, який не тільки допомагав фінансово, а й складав програми на комп'ютері, організовував шкільні ранки, і поширював українську культуру, та Мотря Томків, яка протягом чотирьох років безплатно навчала дітей історії та географії України. Шкільна рада також допомагала новій школі, надсилаючи безкоштовно підручники та шкільні матеріяли.

„У 1992–93 навчальному році з допомогою Джуді Луїс, директора штатних і федеральних фондів у Об'єднаному шкільному дистрикті Фолсом-Кордова за згодою директора американської державної школи Алана Візерса, перед Школою українознавства гостинно відчинилися двері „Williamson Elementary School", – згадує директор школи Надія Калинюк, координатор двомовної програми у цьому ж дистрикті. – З того часу тут навчаються діти з різних церковних громад української мови, літератури, географії, історії та культури України, що є дуже важливим чинником для виховання молодого покоління українців в Америці".

У 1999 році Школа українознавства отримала державний ґрант, перейшла на державне фінансування і була зареєстрована у Об'єднаному шкільному дистрикті Фолсом-Кордова як „Heritage Language Ukrainian Saturday School".

За матеріяльну допомогу школі, а саме – закупівлю шкільних підручників, книжок для бібліотеки, шкільного приладдя, бандур для шкільного ансамблю. Українська громада щиро вдячна Джуді Луїс, а також департаменту управління державними школами у Каліфорнії.

Кожного року у школі відбуваються концерти під проводом учителя та художнього керівника школи, Заслуженої артистки України Олі Герасименко-Олійник. Під керівництвом завідуючої навчальною частиною Данни Домашук учні готують святкові імпрези на Різдво, Свято матері, річниці українських поетів та письменників.

Школа українознавства вдячна Товариству збереження української спадщини в Північній Каліфорнії за постійну підтримку у ширенні української культури серед української громади Сакраменто і суто американського населення.

Сьогодні в школі навчається 328 учнів. У 2001–2002 навчальному році відбувся 4-ий випуск 28-ми учнів восьмої кляси школи, яких навчала найстарша за роками праці в школі вчителька Любов Болебрух.

Випускники склали іспит на право отримання кредитів з української мови і отримали дипломи про закінчення Школи українознавства від Об'єднаного шкільного дистрикту Фолсом Кордова.

Журнал „Рідне слово", який видає школа для учнів, батьків та української громади в Сакраменто, збагатив педагогічну програму школи та українське суспільство Північної Каліфорнії.

На жаль, фінансова допомога від держави, яку школа отримувала для придбання літератури, підручників, книжок для шкільної бібліотеки та шкільного приладдя, майже припинилась у зв'язку з подіями 11 вересня 2001 року, але школа продовжує працювати за активної допомоги батьків та підтримки Шкільної Ради при УККА, у системі якої перебуває.

Юрій Олійник

Сумівці відвідали Форт Нокс

ЧИКАҐО. – На запрошення відділу Українських ветеранів Американських військ у Палатайні, Іллиной, юнацькі члени відділів Спілки Української Молоді в Чикаґо і Палатайні відвідали військову базу Форт Нокс в Кентакі 27 і 28 квітня. Організаторами поїздки були лейтенант Американської армії Лоренс Вербієст, Богдан Пішкір з відділу Українських ветеранів в Палатайні та виховник з відділу СУМ в Чикаґо Андрій Косовський.

У Форті Нокс лейтенант Вербієст і члени 2-го батальйону, 81-ий реґімент танків, вітали сумівців. Сумівці зайняли місця в танках, ознайомились з танковою зброєю, відвідали різні частини військової бази і відчули своєрідну атмосферу військового життя, коли побачили приміщення, де живуть військові. Сумівці пообідали разом з військом і обмінялись цікавими думками. Після цього мали нагоду забавлятись бовлінґом і навіть потанцювали.

В неділю сумівці разом з військом взяли участь в Службі Божій. Після цього військовий капелян пояснив про релігійне життя у війську. Відтак відвідали Музей Джорджа Патона, де ознайомились з різною зброєю і військовими строями та почули гутірки про славні історичні бої Американської армії.

Юстина К. Джержевська

Folsom Cordova Unified School District

Школа Українознавства

School of Ukrainian Studies, Sacramento, California

"І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь..." (Т. Г. Шевченко).

"Enrich your knowledge in the foreign matters, but never be ashamed of your native language or heritage" (T. Shevchenko).

Випускники неповносередньої восьмирічної Школи Українознавства, м. Сакраменто, Каліфорнія

Лещинська Ірина, Олійник Оля, Кайдрис Галина секретар, Калинюк Надія директор, Домашук Данна завуч, Болебрух Любов кл. керівник, Сільчук Лія, Сільчук Людмила

2001-2002

Герез Олександр, Яслинський Тарас, Семенюк Оксана, Костишак Неля, Смаль Олександр, Кухарець Валентина, Мармоль Інна, Деркач Мирослава, Козлов Максим

Болебрух Лілія, Яслинський Павло, Кіцен Яна, Калинюк Мирослав, Гридюшко Мар'ян, Кравчук Наталя, Мармоль Олександр, Була Ольга, Луцик Ігор, Дячишин Таня

Штогрин Оксана, Левчук Юрій, Попко Володимир, Приймак Андрій, Виговська Юлія, Хоміць Вікторія, Войтович Андрій, Сільчук Віталій, Вронський Юрій

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

З подякою потверджує наступні вплати на потреби Пласту в Україні й інших краях, де організується Пласт.

Список ч. 23 за час від 1 січня 2002 р. до 30 червня 2002 р.

1,000 дол. Народний Дім в Лорейні, Огайо;
400 Курінь УПС Войнаровського (передплати на „Пташеня").
200 Наталія Коропецька (на новацькі табори);
40 Іван Дитюк.

Датки на фонд ЮМПЗ, пластову домівку в Києві та перепоховання Дрота

25,000 дол. Пластова фундація в Нью-Йорку;
5,000 Самопоміч у Нью-Йорку;
2,500 Самопоміч у Чикаго;
по 2,000 Іриней Темницький, Загін Червона Калина;
по 1,000 Ярослава Рубель, Степан і Володимира Сливоцькі; Богдан Целевич, Ті, що греблі рвуть – плавня Нью-Йорк і Нью-Джерзі, 6 Курінь УСП та 21 Курінь УПС Буриверхи, Кредитівка в Рочестері, Самопоміч у Кліфтоні, Т-во Самопоміч у Рочестері (в пам'ять бл. п. Михайла Ляльки і Івана Крамарчука);
600 Василь Саляк;
по 500 Аскольд Лозинський, Т-во Самопоміч в Нью-Йорку, Самопоміч у Філядельфії;
по 300 Тереня Бень, Ярослав Гаврих, Ростислав і Олена Ратич, Олександер і Дарія Якубович;
по 250 Андрій і Таїса Бровар, Евстахія Гойдиш, Марія Свинтух, Юрій і Авра Слюсарчук, Кредитівка Будучність у Ворен, МІ, Український Вест-Сайд Клюб у Рочестері;
по 200 Мирон і Уляна Бабюк, Михайло Герець, Степан Дудяк, Юрій і Анізія Мицак, Борис і Ніля Павлюк, Ярослава Панчук, Іриней Прокопович, Ігор і Сузанна Рак, Софія Цайнінгер;
по 150 Андрій і Ірена Бойко, Микола Мілянич, Богдан і Христя Сеник, Олена Турула, Нестор Шуст, Народний Союз – пластовий відділ 450;
120 Ігор Гайда;
по 100 Роман і Світляна Андрушків, Теофіль і Марія Артемович, Володимир і Ліда Базарко, Оксана Балтарович, Володимир і Катерина Була, Вячеслав Вишневський, Володимир і Катерина Воловодюк, Богдан Галаган, Надя Гафткович, Анастазія Гірняк, Мирон і Ольга Гнатейко, Марко і Рома Ґудзяк, Юрій Дейчаківський, Богдан Домбчевський, Зенон і Віра Захарясевич, Татьяна Кейс, Ліда Кий, Олег Коверко, Христина Ковч, Василь Корнило, Дмитро Косович, Теодозій і Любомира Крупа, Орест Кузьма, Галина Кутко, Роман Куціль, Степан Кушнір, Андрій Лещишин і Лада Онишкевич, Марія Лещишин, Оксана Луцька, Анна Максимович, Ярема Маринюк, Петро Миськів, Ярослав Оберишин, Христина Олексин, Любомир і Лариса Онишкевич, Олег і Марія Павлюк, Володимир Пилишенко, Ореста Пілецька-Фединяк, Роксоляна Подлірка, Параскевія Похмурська, Мирослав і Люба Прокоп, Іриней Прокопович, Володимир Рак, Юрко і Леся Раковські, Марта Рудик, Ігор і Наталія Рудко, Михайло Самотовка, Дарія Самотулка, Оксана Сидорак, Володимир Скочень, Володимир Слиж, Василь Сосяк, Іван і Уляна Сось, Евген Стахів, Митрополит Степан Сулик, Леся Телега, Татьяна Тершаковець, Степан і Тамара Тимків, Ореста Ткачук, Марія Томоруг, Ліда Фіцалович, Олександер і Ірена Ховайло, Валентина Худовська, Любомир Явний, Богдан Чайковський, Ірена Чайковська, Ігор і Дарія Шуст, Віктор Яворський, Евстахій і Марта Ярош, Юрій Яськів, Осередок Праці УПС, Рочестер;
75 Іванна Кучер, Маріян і Марта Стасюк;
по 50 Таня Бабюк, Роман і Анна Байляк, Роман Барановський, Ярема Бачинський, Олекса Біланюк, Віталій Богданів, Ірена Вербицька, Микола і Тамара Веремієнко, Микола і Люба Галів, Тиміш і Мирося Ганкевич, Віра Гнатюк, Іван і Наталка Головінські, Микола Грушкевич, Юрій Ґамота, Андрій і Ліда Закревські, Марія Зарицька, Теодосія Кічоровська, Анатоль і Слава Коба, Любомир Колтунюк, Ігор і Стефанія Король, Ігор Коцур, Нестор Кропельницький, Ксеня Кузьмич, Зеновія Кунцьо, Іван Лесейко, Уляна Меллор, Віра Менцінська, Іван і Ірена Мокрівські, Петро Наконечний, Мира Оришкевич, Олесь Пясецький,Іванна Ратич, Мирон і Ірена Руснак, Анастазія Смеречинська, Наталія Соневицька, Зенон і Романа Степчук, Марта Турчин, Ярослав і Катрія Червоняк, Віра Шуль;
40 Микола Стасів;
по 30 Теодосій Зазуля, Христина Шепелява;
по 25 Люба Артимишин, Ліда Баранська, Софія Барусевич, Оксана Бережницька, Олександер і Ірена Воробець, Борис Кекіш, Володимир і Ліда Кізима, Йосиф Куйбіда, Роман і Татьяна Левицькі, Любов Маринюк, Христина Масюк, Іванна Мартинець, Віра Моллс, Олександра Мочула, Христина Навроцька, Надія Німилович Богдан Пашковський, Любомира Пежанська, Ігор Раковський, Віра Рудик, Микола і Ірина Ставничі, Розалія Стадник, Уляна Старосольська, Ліда Стасюк, Денис Стахів, Евген Турянський, Люба Цьолко, Рома Шуган, Олександра Юзенів;
по 20 Олег Волянський, Олександер Ґерус, Ярослава Лабка, Ірена Левицька, Таня Петрина, Мирослава Приймак, Софія Салдан, Ольга Тритяк, Ірена Филипчак, Орися Цибик, Марта Шехович;
по 10 Петро Грицак, Любомир Конрад, Роман Рондяк, Олександер Харків.

Датки на розбудову Пласту на нових теренах

та декларація тої самої суми впродовж 5 років „**Фонд Начального Пластуна**"

500 дол. Ярослава Панчук;
300 Христина Ковч;
по Кан. 100 дол. Богдан і Олена Маців, Галина Микитович, Софія Петрашко, Дмитро Плавюк, Зоя Роніш;
по Кан. 50 Надія Винницька, Ярослав Кобилецький, Марта Майер, Василь і Стефанія Меренюк, Богданна Мончак, Юрій Мончак, О. Надяк, Орест Павлів;
Кан. 20 Іван Хохлач.

Датки на розбудову Пласту на нових теренах „Фонд Начального Пластуна"

по 3,000 дол. Роман Волчук, Ватага Бурлаків, Фундація Куреня Побратими;
1,000 Іриней Темницький;
300 Марія Федерко;
250 Ярослав Бігун;
по 100 Олекса Біланюк, Данило Захарчук, Степан Кушнір, Роман Левицький, Тарас Новосівський, Юрій Попель, Володимир Шарко;
85 Любомир Романків;
по Кан. 100 Віра Баніт;
по 50 Ігор Воєвідка, Омелян Лукасевич, Орест Огар, Юрій Ференцевич;
25 Юрій Яськів;
по 10 Богдан Пащин, Ігор Раковський.

Датки на видавничий фонд Пластової преси

1,000 дол. Загін Червоної Калини;
Кан. 100 Роман і Ірена Вжесневські;
25 Андрій Білик (на Пластовий Шлях).

Датки на видавничий фонд „В Дорогу"

2,000 дол. Загін Червоної Калини.

Датки на Видавничий проєкт

600 дол. Роман Волчук.

Даток з нагоди 95-ої річниці народин мами, Евстахії Мілянич та 100-ої річниці народин батька, Атанаса Мілянич

195 дол. Мотрія Мілянич.

В пам'ять св. п. Марти Благої

50 дол. Любомир і Анна Ґалуга;
25 Іван і Наталка Олексин.

В пам'ять св. п. Мирослава Благого

50 дол. Любомир і Анна Ґалуга.
10 Тарас і Рома Шот.

В пам'ять св. п. Марії Венжівської

50 дол. Іван Костюк.

В пам'ять св. п. Надії Загайкевич

50 дол. Микола Дармохвал і Зоріяна Гафткович.

В пам'ять св. п. Івана Клюфаса

200 дол. Ростислав і Галина Мілянич;
100 Богдан Чайковський;
по 50 Зоряна Клюфас, Богдан і Ліда Крамарчук, Мотрія Мілянич.

В пам'ять св. п. Іванни Коць

100 дол. Ярослав і Ярослава Панчук.

В пам'ять св. п. пл. сен. Ярослава Кришталовича, ЧМ

500 дол. Марія Фішер-Слиж;
по 100 Володимир і Ліда Базарко, Роман і Іванка Боднарук, Ігор і Марта Воєвідка, Марія Гірняк, Іванна Ґорчинська, Надія Конинська, Ярослава Кришталович, Ксеня Кузьмич, Ярослав і Ярослава Панчук, Юрій і Арета Полянські, Ярема і Христина Раковські, Олександер і Дарія Якубович, Тарас і Христина Яцишин;
по 50 Мирослава Гук з родиною, Діонізій Демянчук, Володимира Кавка, Ярослав і Ляриса Музичка, Юрій і Мирослава Оришкевич, Ігор Руденський, Нестор і Анізія Шуст, Люба Яцишин, 222 Відділ УНС ім. Сірого Лева;
25 Богдан і Марта Ковч.

В пам'ять бл. п. Евстахії Мілянич (на Фонд Начального Пластуна)

2,000 дол. Ростислав Мілянич з родиною;
200 Олег Бобак з родиною;
120 Michael Merkin;
по 100 Адріян і Леся Баранецькі, Евстахія Гойдиш, Мотрія Мілянич, Любомир Романків, Богдан Чайковський;
75 Меланія Ставнича;
по 50 Марія Бачинська, Левко і Ірена Вербицькі, Ольга Ґаєцька, Ігор і Ксеня Гапій, Микола Дармохвал і Зоріяна Гафткович, Любов Дражевська, Дмитро і Стефанія Косович, Наталка Макаревич, Ефрозина і Дарія Покінські, Іриней і Анна Прокопович, Олесь і Ліда Пясецькі, Марта Рудик, Юрій і Авра Слюсарчук, Неоніля Сохан, Юрій і Христина Ференцевич, Ірена Чума, Чорноморські Хвилі;
по 40 Мирослав і Люба Прокоп, 3 Курінь Лісові Чорти кодло „Беркут";
по 30 Володимир Корнага, Богдан і Ліда Крамарчук;
по 25 Роман і Світлана Андрушків, Марта Боровик, Нестор і Ляриса Голинські, Богдан і Оксана Кузишин, Богдан і Галина Кутко, Тарас Ференцевич;
20 Дмитро і Марія Мулик;
по 10 Любомира Пежанська, Уляна Старосольська.

В пам'ять св. п. Володимири Полянської

50 дол. Ігор Руденський.

В пам'ять св. п. пл. д-ра Степана Самбірського

по 50 дол. Анджеліна Самбірська, Олександра Тоук.

В пам'ять св. п. пл. сен. кер. Теодосія Самотулки

(фонд ім. Теодосія Самотулки на розбудову новацьких таборів й новацтва в Україні)

500 дол. Марія Фішер-Слиж.

В пам'ять св. п. пл. сен. Романа Соболя, ЧК

250 дол. Ростислав і Христина Соболь
по 100 Микола Дармохвал і Зоріяна Гафткович, Любомир і Оксана Крушельницькі.

В пам'ять св. п. Марії Содоль-Зілинської

по 100 дол. Петро і Людмила Дармограй, Петро Содоль;
по 50 Михайлина Баран, Северин і Ольга Палидович, Олесь Пясецький, Евген Стахів.

В пам'ять бл. п. Стефанії Цегельської (на фонд ЮМПЗ)

50 дол. Ярослав і Лярісса Музичка.

В пам'ять бл. п. Берніс Ярус (на фонд ЮМПЗ)

50 дол. Ярослав і Лярісса Музичка.

ПОТРЕБА ВСЕ ЩЕ ІСНУЄ!

Звертаємося до Пластунів та приятелів Пласту складати пожертви на потреби дальшого розвитку Пласту в Україні. Ваш даток уможливить поширити пластову працю виховання молодих громадян України в традиціях національної свідомости та відданости своєму народові. Тим ми забезпечуємо майбутнє і незалежність Української Держави.

Просимо виставляти чеки на Plast Conference, Inc. та слати до:

Plast Conference, Inc.
c/o Dr. George Slusarczuk
67 Bayberry Drive, Monroe, NY 10950-5607
Tel.: (845) 782-0977

Всі датки на „Пласт в Україні" можна відтягнути від податку.

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Вересень 2002 р., ч. 25

В Україні – з оптимізмом і без

Летовище „Бориспіль" зустрічало нас модернізованим входом до приміщення і водночас незмінними від совєтських часів рогатками виснажливих перевірок і затримки пасажирів.

– Чи не від митниці походить слово „митарство"? – допитується супроводжуюча мене донька.

– Можливо.

Прибули ми після провідин Праги, де цей процес тривав десять хвилин, після чого ми були вже в „златій" столиці Чехії. До нашого Золотоверхого Києва не так просто і легко дістатися. Данина „традиції". Охочим до роз'їздів міністрам не закинути необізнаности зі спрощеним процесом різних митниць та користі від туризму. Обидві країни – слов'янські, обидві – посткомуністичні, проте, як кажуть одесити – тут є „дві великі різниці".

„Всі дороги ведуть до Києва" – звіщає газета „Хрещатик" перед святкуванням Дня Києва. На місці минулорічної котловини з'явився перебудований Майдан Незалежности з новими монументами. Розповідає родовитий киянин, письменник Юрій Хорунжий: „Оце їду в автобусі повз майдан і чую балачку двох жіночок: „Кому такий височенний пам'ятник, що без бінокля не розбереш? – каже одна. „Та хто зна... якійсь женщині" – відказує друга. „Як тебе не жаліти, Києве мій!" – модифікує Ю. Хорунжий слова з популярної пісні.

Різницю поглядів викликають здійснені та заплановані проєкти оновлення столиці. Безперечним досягненням є реставрація храмів, будинків, перебудова підземних переходів до метро. Під знаком запитання – доцільність супермаркету під Майданом Незалежности, хоч він став місцем новизни та своєрідною виставкою.

Мої „службові обов'язки" розпочалися участю на конкурсі української мови, який фінансово підтримала Фундація ім. І. Багряного. У престижному ряді крісел театру ім. І. Франка сиджу поруч з Анатолієм Мокренком – колишнім директором театру опери і балету ім. Т. Шевченка. Біля нього – не надто престижний заступник прем'єра з питань культури В. Семиноженко. Нагородження переможців конкурсу різного віку і з різних шкіл України та поза нею викликає захоплення дійством і вдячність основоположникові цих заходів с. п. Петрові Яцикові, якого освітлений портрет був на сцені. Донька його Надія з Торонто розповіла про почин свого батька-доброчинця з обіцянкою продовжити службу національного відродження.

Довгий список доручень включав фінансову підтримку Києво-Могилянської академії, „Просвіти", Музею архівів, де зберігаються архіви УРДП-УРПД, твори І. Багряного, річники „Українських вістей", періодики споріднених об'єднань. На обіцяну допомогу чекав також готовий до друку збірник Всеукраїнського товариства політв'язнів і репресованих „Зона" із редактором Ю. Хорунжим. Видрукуване 16-те число 355-сторінкових свідчень жахів епохи комунізму стало своєрідним продовженням попередників із ДОБРУСУ й СУЖЕРО.

У зливний дощ, що навістив тоді місто, відвідую і передаю поміч від Фундації для Музею шістдесятників, правозахисників і дисидентів. Зустрічає мене давній, дотепний приятель Микола Плахотнюк – багаторічний в'язень „психушок", одружений з сестрою В. Чорновола – Валентиною. Оглядаю зібрані експонати, образотворчі й публіцистичні праці винятккової когорти самовідданих оборонців України. Через пані Валентину передаю допомогу для новозаснованого музею В. Чорновола й благодійної фундації його імені, очолених дружиною-поетесою Атеною Пашко.

Як і в минулому, виділяю 200 долярів на підтримку Музею Григорія Кочура. На видання книжки С. Старова „Страта Голодом", що в свій час вийшла в англійській мові під псевдом М. Долота, передав шість тисяч долярів.

На зустрічі з представниками Фундації у Харкові та Києві – доцентом Вадимом Усанем і письменником Олександром Шугаєм – обговорюємо пляни праці близького часу і відзначення не так вже віддалених роковин століття Івана Багряного.

Приємною несподіванкою і дарунком стала передана з Харкова сином Аркадія Любченка – Всеволодом книга листування його славного батька-письменника з відомими діячами української культури 20-30-их років. У доданому листі Всеволод Аркадієвич інформує про підготовлені до друку власні спогади з часів залишеного в румовищах Німеччини несподівано померлим батьком, малолітнього улюбленця Лесика. Дивом віднайдений матір'ю „остовкою" під бомбами кінця війни, крізь „визволення" й репатріяцію з фільтраційними таборами він якось повертається в Україну і виживає. Написана сином талановитого письменника одисея чекає свого видання.

Протягом року здійснився задум перевидання книжки Федора Піґідо-Правобережного „Велика вітчизняна війна", виданої в 50-их роках у Канаді. Упорядкована й доповнена важливими довідками дослідниками істориками Романом Сербином у Монреалі і Юрієм Шаповалом в Києві, видана „Смолоскипом", фінансована Фундацією ім. І. Багряного книжка була презентована 23 травня в Будинку вчених. Перед повною залею інтелігенції виступали відомі діячі культури і науки, про що інформувала газета „Вечірній Київ" статтею Дарини Купко „Велика вітчизняна війна. Тепер – у лапках".

Через два тижні в тому ж місці відбулася презентація збірки Юрія Лавріненка „Розстріляне відродження", виданої у 1959 р. в Парижі. Упорядковану Є. Сверстюком і видану „Смолоскипом" 800-сторінкову книжку тепло оцінили Юрій Бадзьо, Михайлина Коцюбинська, Атена Пашко, Микола Плахотнюк, родички Ю. Лавріненка – Надія Масюк, Марина Зерова та творча молодь.

Програмою обох презентацій керував Осип Зінкевич. Завершився вечір врученням премій імені Івана Багряного широковідомим Є. Сверстюкові, А. Погрібному і В. Усаневі. Представили лавреатів Михайлина Коцюбинська, академік Петро Кононенко, А. Лисий та автор цих рядків.

„Літературна Україна" подала на першій сторінці фотомонтаж із описом презентації книжки і вручення премій, який написала Галина Тарасюк. Газети „Самостійна Україна" і „Слово „Просвіти" подали власні інформації про нововидані книжки. В останній було поміщене інтерв'ю співробітника газети О. Солонця зі О. Скопом і А. Лисим щодо праці та історії Фундації.

Із О. Шугаєм і А. Лисим склали візиту новообраному голові Спілки письменників, депутатові Верховної Ради Володимирові Яворівському.

Позитивом залишається сталий рівень вартости української гривні в зіставленні з доляром. Розташовані в різних частинах міста новоз'явлені „банкомати" уможливлюють швидку трансакцію грошей з інших країн і позбавляють мороки з перевезенням валюти.

Великою мірою маніпульовані й фальшовані висліди недавніх виборів викликають небезпідставні побоювання щодо недалеких виборів Президента України.

Обнадійливою стає „безкучмівська" опозиція політичних і громадських об'єднань та наявної в нелегких умовах відважної частини патріотичних пресових органів і журналістів. Гасло „За українську Україну!" зберігає свою актуальність. З цим посилені зусилля української діяспори для його приспішеного здійснення.

У зворотній дорозі знову зупиняємось в „Златій Празі", виповненій туристами. Зустрічаємо своїх земляків-заробітчан, легальних і нелегальних, на працях і без, з приязним і не принизливим ставленням господарів.

Хотілося б бути оптимістом навіть при дотепі, що „песиміст – це добре поінформований оптиміст".

Ол. Скоп

Дякуємо за пожертви!

У серпні подорожувала Україною Віра Боднарук – член управи Фундації, голова Товариства української мови в Чикаго впродовж одинадцяти років. Вона передала українським організаціям і особам різні суми грошей для поширення української національної свідомости, полагодила багато інших видавничих справ та поширення книг, виданих Фундацією у „Просвітах" та в інших установах України.

Від часу виходу останнього числа Фундації при „Свободі" до каси надійшли пожертви від таких осіб: 300 дол. – **Маріян Коць** в пам'ять дружини-помічниці Іванни (вони впродовж років допомагали „Українській газеті", журналам в Україні – „Бористен", „Кур'єр Кривбасу" та іншим, а також допомогли видати спогади Ю. Шевельова та Лариси Крушельницької), по 50 дол. – **Леонід Царик, Люба і Анатолій Коломийці;** 50 кан. дол. – **Галина Мигаль** в пам'ять чоловіка Бориса; 25 дол. – **Петро Китастий**; 20 дол. – **Михайло Семенець.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям та просить й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами для потреб в Україні. Пожертви звільнені від податків в США.

Рівно ж дякуємо членам Фундації, які прислали свою належність – річні членські внески на цей рік (25 ам. дол.). Ті члени, що ще не заплатили, мають вислати внески на адресу, подану на цій сторінці.

Управа Фундації видає для членів та своїх прихильників, раз на три місяці, „Бюлетень Фундації" в якім інформує членів про працю Фундації та події в Україні.

Чернігівці вдячні за допомогу

Чернігівське міське громадське об'єднання дітей-інвалідів „Сузір'я" щиро дякує жертводавцям, які через Фундацію прислали свої пожертви. Голова „Сузір'я" Аліна Супруненко в листі-подяці пише: „Наш недержавний благодійний центр-інтернат заборгував був міській владі за оренду приміщення, газ, воду та електроенергію і ми дуже бідкалися, де взяти гроші, бо те, що нам дали добродії у Чернігові, йшло на харчування дітей. Тепер, дякуючи вашій підтримці, ми розрахувалися з боргами".

Опікуни дітей просять громадян з діяспори, благодійні організації та церковні громади не забувати за сиріт в Чернігові й допомагати їм фінансово. Пожертви можна присилати до Фундації ім. Ів. Багряного. Вони будуть звільнені від податків і переслані за призначенням.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights, IL
60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

Кінотвір про великого Ісповідника Віри

7 вересня минає 18 років від дня смерти Патріярха Йосифа

Запрошення на прем'єру фільму в Києві.

КИЇВ. – Постать Патріярха Йосифа Сліпого, добре знана для українців у діяспорі, стає ближчою і зрозумілішою сьогоднішній Україні завдяки документальному фільму "Патріярх. Життя Йосифа Сліпого", прем'єрні покази якого в Україні пройшли 21 червня у Києві та 29 червня цього року у Львові.

Зворушені глядачі, стоячи, зі сльозами на очах вітали творчу групу – продюсера Марту Коломиєць, режисера Олександра Фролова, оператора Едуарда Тімліна та інших, які працювали над фільмом майже півтора роки у Римі, Нью-Йорку, Києві та Львові.

„Постать Блаженнішого Патріярха дуже вплинула і продовжує вливати на моє життя", - сказала у вступному слові Марта Коломиєць, керівник просвітянських програм USAID в Україні, - а обставини цього фільму так збігаються, що складається враження, ніби Патріярх керував створенням цього фільму".

Контракт на створення фільму з Київською кіностудією „Контакт" був підписаний 26 січня ц. р. – через 38 років з того дня, коли Блаженніший Йосиф дізнався, що його звільнено з радянської неволі. 9 лютого творча група приїхала до монастиря св. Ніла в Ґроттафераті біля Риму – це сталося день в день через 38 років після того, як туди приїхав з Радянського Союзу Йосиф Сліпий. Праця над фільмом була закінчена 11 квітня 2002 року – через 57 років з дня арешту Блаженнішого у соборі св. Юра у Львові.

Відкриваючи прем'єру у київському „Кінопалаці", Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви Любомир Кардинал Гузар говорив про те, що, на жаль, навіть вірні УГКЦ – не говорячи про інших громадян України – мало уявляють історичну велич Князя Церкви, який, проживаючи після звільнення у Римі, ніколи не зрікся свого громадянства, до останнього подиху жив Україною.

"Білі плями" історії поступово розфарбовуються, даючи надію, адже „народ, який не знає власного минулого, не має майбутнього", - йдеться в рецензії „До зірок...", що її надрукувала київська газета „День".

Виступаючи перед глядачами у львівському „Кінопалаці", ректор Українського католицького університету та Львівської богословської академії д-р о. Борис Гудзяк підкреслив, що „своїм жертовним життям Йосиф Сліпий доводив людям: немає такого місця на землі, де не можна працювати і бути вільним. Він закликав нас не нарікати, а робити, творити щодень. Тоді Патріярший Собор і Патріярхат у Києві постануть, і українські Церкви обов'язково об'єднаються в одну, єдину".

Д-р о. Іван Дацько, секретар Патріярха Йосифа в 1976-1984-их роках, звертаючись до присутніх, говорив про те, в якій мірі Патріах Йосиф жив Україною, несхитно вірячи, що „зло довго тривати не може".

Життя і діяльність такої особистости, як Патріярх Йосиф Сліпий потребують глибокого вивчення, осмислення, ґрунтовних наукових досліджень. Сподіваємося, що фільм стане першим рушійним кроком до того, щоб правда про життєвий шлях Йосифа Сліпого дійшла до людей.

На українських прем'єрах фільму „Патріярх. Життя Йосифа Сліпого" були присутні понад 700 політичних та громадських діячів, священиків, журналістів, діячів культури. Вони стали першими глядачами фільму, американська прем'єра якого відбулася 27 квітня в Чикаго. Адже саме парафіяни церкви свв. Володимира і Ольги зібрали більшість коштів для створення фільму, який побачив світ – і саме у рік, проголошений Роком Блаженнішого в Україні. З благословення Владики Любомира Кардинала Гузара всі кошти від продажу фільму буде передано на розбудову Патріяршого собору в Києві.

„Любов до Христа, любов до Святої Церкви, любов до рідної Української Церкви, любов до рідного українського народу визначали мій життєвий шлях, моє думання і мою працю на волі і в неволі",- написав в своєму „Заповіті" Патріярх Йосип Кардинал Сліпий (1892-1984).

За свою любов до рідної Церкви, рідного народу та рідної землі він заплатив 18-ма роками ув'язнення та заслання по радянських тюрмах та концтаборах.

Відтепер кожний, хто цікавиться історією України, Української Греко-Католицької Церкви, життям Йосифа Коберницького-Дичковського в найтяжчі роки існування Церкви – від арешту 11 квітня 1945 року до повернення його тлінних останків до рідного собору св. Юра у Львові 1992 року, може придбати касету 80-хвилинного документального фільму.

З питань замовлення касети у форматі „NTSC" (Америка/Канада) просимо звертатися до парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаго, за ціною $30 (включно з пересилкою) на адресу: 2245 W Superior St., Chicago, IL 60612; (312) 829-5209. Чек виписати на St. Volodymyr and Olha UCC.

Замовити касету в системі „PAL" (Україна) можна за адресою: Марта Коломиєць, вул. Андріївська 9, кв. 16, Київ, 04070, Україна. Тел. (044) 462-5089, або через Львівську богословську академію у Наталі Климовської, вул. Іларіона Свенціцького 17, Львів, 79011, Україна. Тел. (0322) 76-82-73, за ціною 50 гривень плюс кошти пересилки.

Таня Сергієнко

Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир, Марта Коломиєць і Олександер Фролов.

У Колюмбійському університеті розпочинаються курси української мови

У новому навчальному році Колюмбійський університет і Гаріманівський інститут пропонують курси української мови на початковому і середньому рівнях. Студенти матимуть також можливість дізнатися багато цікавого про українську культуру, традиції та фолкльор. Заняття для початківців відбуватимуться по вівтірках та четвергах від год. 5:40 до 6:55 в кімнаті ч. 518 (Гамільтон Гол). Студенти середнього рівня займатимуться по понеділках і середах від 5:40 до 6:55, також у Гамілтон Гол. За інформаціями слід звертатися до Відділу славістики за телефоном: (212) 854-3941 або до Гаріманівського інституту (212) 854-4623. Також Гаріманівський інститут пропонує курс „Мовний розвиток у посттоталітарному просторі" (NoU 6888), що його буде викладати д-р Антоніна Березовенко. Зайняття відбуватимуться по середах протягом осіннього семестру 2002 року.

Програма курсу розміщена на веб-сторінці Гаріманівського інституту: http://sipa. Columbia, edu/Regional/HI/home.html.

За подальшою інформацією звертатися до Гаріманівського інституту за телефоном: (212) 854-4623 або ab 476@Columbia.edu.

Колюмбійський університет пропонує також такі курси з україністики: „Українська проза XX століття", по понеділках і середах, від 10:35 до 11:50 в кімнаті 616 (Гамілтон Гол). Курс викладає д-р Віталій Чернецький; „Українська політика і ідентичність" (U8477), по вівторках, від 4:10 до 6:00, кімната 1219 IAB. Інформації розміщені на веб-сторінці Колюмбійського університету.

Думки читачів про долю України

Суспільство в Україні поділене

За одинадцять років незалежності в Україні створилися два окремі табори. В одному об'єднані люди, для яких стало самоціллю нагромаджування матеріяльних багатств, а державну незалежність вони використовують, як механізм досягнення мети. В другому таборі гуртується та частина українського суспільства, яка хотіла б бачити розбудову держави з метою забезпечення в ній демократичного ладу, економічного добробуту громадян та розвитку національної культури.

Боротьба за статус української мови є одним з головних конфліктів між двома таборами. На еміграції людям було важко зрозуміти, чому державний провід так нехтує українською мовою, бо є парадоксом, що у Верховній Раді – українському парляменті – є депутати, що відмовляються говорити українською мовою.

Останнім часом з'явилися ще два види протистоянь, один з яких утворив указ Президента України Л. Кучми про святкування 350-річчя Переяславської угоди. Так як досі еміграція не розуміла, чому уряд України не дбає про те, щоб в українській державі функціонувала українська мова, так тепер не розуміє, чому Україна мала б відзначати Переяславську угоду. Здавалося б, всім відомо, що українські історики Михайло Грушевський, Дмитро Дорошенко, Іван Крип'якевич, Михайло Брайчевський та інші дали неґативну оцінку цій угоді. Після неї була скасована Гетьманщина та зруйнована Запорізька Січ, сталося тотальне поневолення України. І що тут відзначати: московську зухвалість чи наше рабство?

Друге – це згода на писання історії України разом з росіянами. І знову еміграція питає: як росіяни можуть писати нашу історію? Як вони охарактеризують бій під Конотопом, який можна вважати покінченням з Переяславською угодою? Що вони напишуть про Дорошенка, Мазепу, Петлюру, Тараса Чупринку, про укази, що забороняли українську мову, про визвольні змагання 1918 року, про голодомори, переслідування українських патріотів, про висилання людей на Сибір, про нищення української інтеліґенції, про мільйони жертв українців в часі Другої світової війни?

Хтось може сказати, що людям на еміграції не слід втручатися в справи України. Так вже говорив Президент України Л. Кучма напередодні III Світового форуму українців. Одначе людина, яка називає себе українцем, не може стояти осторонь та спокійно приглядатися до протиукраїнських дій сьогоднішнього уряду України. Якщо Президентові невигідно прислухатися до голосів еміграції, то хай прислухається до голосів патріотичної частини українського суспільства в Україні, які люблять свою державу.

Лука Костелина,
Монт Проспект, Іл.

Л. Кучма з великим хистом провадить державний корабель

„Свобода" 26 липня надрукувала відгук Миколи Галіва на касетну аферу. Назагал стаття є державницького напрямку, що не часто трапляється в українській періодиці. Ми щиро дякуємо авторові за його дуже розумну і потрібну статтю. Відгук цей дуже на часі, тому що підносять голову всякі доморослі політики, що стараються заподіяти шкоду у нашому державному розвитку. Як би воно не було, дякуючи Богові та нашому Президентові, вже минув 11-ий мирний рік нашого самостійного державницького життя. Потрібно признати, що в цьому велика заслуга Президента Л. Кучми. Л. Кучма з великим умінням і хистом провадить наш державний корабель по дуже бурхливому морю.

Звичайно, бували недоліки, і зараз є на певному відтинку, зокрема фінансовому – через П. Лазаренка. Для порівняння, доречно глянути на наш Нью-Йорк, де грабіжництво на величезні більйони, але і звичайне банкрутство знаходить оправдання. Тож біржа Лазаренка – це для великих акул попросту „пінатс".

Ми дуже просимо М. Галіва більше писати подібні статті.

Стефан Паньків,
Фльоріда

Права людини, права народу

Одним із найвищих виявів самоутвердження нації є державний статус її мови, який законодавчо забезпечує її функціонування в усіх без винятку сферах суспільного життя. Державною мовою буває переважно мова корінного населення країни. В однонаціональних державах утворення про цей статус мови часто навіть не згадується, позаяк це нормальне явище. У багатонаціональних державах ролю державної мови виконує мова панівного народу.

Не випадково нині боротьба проти української мови стала одним із головних напрямків боротьби проти української державності, а мовний фактор використовується як засіб дестабілізації українського суспільства.

Боротьба за державність української мови натрапила й на опір апарату та реваншистських сил, які розігрують карту „порушення прав людини". Деякі представники „русскоязичного населєнія" вбачають порушення своїх прав не лише в тому, що їм буцімто треба буде розмовляти українською мовою, а й у тому, що їм доведеться чути, як інші розмовляють цією мовою.

Протиставлення національних прав і прав людини – фарисейське в своїй основі, бо кожна нація має право бути нацією, як і кожна людина – частинкою свого народу. Національне право особистости – одне з перших у числі прав людини. Які можуть бути права людини без національних прав? Чи може мати права людина, яка належить до безправної нації?

Після проголошення незалежности України антиукраїнські сили почали залякувати російськомовне та інше неукраїнськомовне населення України насильницькою українізацією. Українізація, безперечно, відбудеться, але вона має за мету розширення функцій української мови до стану, який уважається нормальним у нормальній, цивілізованій державі, а не перетворення на українців усіх тих, хто українцем не є або за такого себе не вважає. Навчений багатовіковим досвідом денаціоналізації з наступною русифікацією, український народ не дозволить собі ніякої зневаги, ніякого знущання з інших народів та їхніх мов.

Гарантом національно-мовних прав народів, як і прав окремих громадян, буде незалежна Українська держава.

Ярослав Колодій,
Філядельфія

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", ЛИПЕНЬ 2002 р.

50 дол.	Біда Михайло	Чикаго, Іл.
	Бреславець Галина	Роквіл, Мд.
	Джуль Павло	Гроссе Поінте Шор, Миш.
	Гантюк Анна	Лівонія, Миш.
	Яросевичі Лідія і Євген	Сілвер Спрінг, Мд.
	Стельмахи Оксана і Зеновія	Лівонія, Миш.
	в пам'ять Петра Залуги	
45	Кубіний Юлій	Ірі, Па.
	Сосяк Михайло	Курітиба, Бразилія
	Сімок Андрій	Лас Веґас, Нев.
40	Місянович Еміль	Валяті, Н.Й.
35	Ходнович Дмитро	Вілімантик, Кон.
	Іваній Леся	Бруклин, Н.Й.
30	Єнсен Галина	Форест Гілс, Н.Й.
	Борецький Юрій	Роквіл, Мд.
25	Баранецька Миколая	Лівінґстон, Н.Дж.
	Худовський Леонід	Ветерсфілд, Кон.
	Дидик-Петренко Аня	Ештон, Мд.
20	Фенчен Мирон	Мавнтен Гом, Арк.
	Матковська Евдокія	Вашінґтон, Д.С.
	Трембіцький Володимир	Бруклин, Н.Й.
	Турчин Зоя	Еленвіл, Н.Й.
15	Боба Роксоляна	Форт Лі, Н.Дж.
	Масінець Лідія	Чізолм, Мін.
	Тершаковець Андрій	Нью-Йорк, Н.Й.
	Дроздовська Анна	Баффало, Н.Й.
	Маринюк Андрій	Керґонксон, Н.Й.
	Масінець Лідія	Чізолм, Мін.
	Михальчак Микола	Ворен, Миш.
	Мисишин Мар'ян	Спрінґфілд, Мас.
	Поліщук Іларіон	Йонкерс, Н.Й.
	Рожок Степан	Філядельфія, Па.
	Стефанів Борис	Едмонтон, Алб., Канада
	Височанський Михайло	Ст. Лорет, Кве., Канада
10	Ганипсяк Йосип	Бафало, Н.Й.
	Кравчук Евстахій	Норт Порт, Фла.
	Кузик Іван	Бескінґ Рідж, Н.Дж.
	Лиса Наталія	Глен Мілс, Па.
	Макарушка-Колодій О.	Мейплвуд, Н.Дж.
	Очеретко Аркадій	Сан Ситі Вест, Аріз.
	Онуфреї Сільвія і Сергій	Фініксвіл, Па.
	Звадюк Олег	Ґрейт Фолс, Ва.
	Орищин Данило	Винники, Україна
	Федорчук Євгенія	Мавнтен Сайт, Н.Дж.
	Ґаврик Лена	Лас Вегас, Нев.
	Гладун Іван	Павлінг, Н.Й.
	Галюк Маріанна	Міссісага, Онт., Канада
	Герець Роксана	Ратерфорд, Н.Дж.
	Гулінський Олександер	Йонкерс, Н.Й.
	Когут Микола	Філядельфія, Па.
	Остапчук Петро	Норт Порт, Фла.
	Пришляк Стефанія	Бафало, Н.Й.
	Пучковський Михайло	Елмвуд Парк, Іл.
	Сайкевич Неонілія	Бафало, Н.Й.
	Салдан Степан	Найлс, Іл.
	Павлиш Татяна	Рівне, Україна
	Ткачик Гертруда	Тусон, Аріз.
	Тимчишин Тамара	Клірвотер, Фла.
	Яремко Оксана	Лівінгстон, Н.Дж.
	Залиба Ірина	Істон, Па.
5	Держко Ярослав	Вініпег, Ман., Канада
	Долінай Олександер	Гатборо, Па.
	Долінай Олександер	Гатборо, Па.
	Дубина Лідія	Челтенгем, Па.
	Логуш М.	Роксборо, Кве., Канада
	Наконечний Богдан	Тусон, Аріз.
	Ступар Теодор	Ля Порте, Інд.
	Вовчук Лідія	Вілинг, Ва.
	Бондаренко Галина	Філядельфія, Па.
	Буш Чарлс	Вудрідж, Н.Дж.
	Древницький В.	Джонсон Ситі, Н.Й.
	Дуркалець Роман	Парма, Огайо
	Дигдало Володимир	Трой, Миш.
	Гарайда Петро	Нью-Йорк, Н.Й.
	Гайдук Надія	Сиракюз, Н.Й.
	Грабець Роман	Парма, Огайо
	Яременко Андрій	Клифтон, Н.Дж.
	Юрчинський Омелян	Рочестер, Н.Й.
	Канівець Юрій	Савтінгтон, Кон.
	Кічоровська Софія	Чикаго, Іл.
	Кобзяр Михайло	Йонкерс, Н.Й.
	Костечко Любомира	Йонкерс, Н.Й.
	Ковалі Анна і Теодор	Апопка, Фла.
	Леско Роман	Савт Орандж, Н.Дж.
	Логан Юрій	Літл Фолс, Н.Дж.
	Мацьків Іванна	Піскатавей, Н. Дж.
	Максимюк Степан	Філядельфія, Па.
	Мухін Марія	Міссісага, Онт., Канада
	Олесницькі Іванка і Нестор	Мейплвуд, Н.Дж.
	Пастушак Михаліна	Філядельфія, Па.
	Процик Ольга	Трой, Миш.
	Пришляк Павло	Пунта Горда, Фла.
	Рабокінь Галина	Ст. Пол, Мін.
	Романюк Параска	Філядельфія, Па.
	Руб Юрій	Дірборн, Миш.
	Семчишин Віктор/Іля	Гартфорд, Кон.
5 дол.	Шпиталь Олександра	Чикаго, Іл.
	Свірський Іван	Вотерсфілд, Кон.
	Шеремета Люба	Ню Кесл, Дел.
	Шийка Антін	Амстердам, Н.Й.
	Ткач Л.	Ворен, Миш.
	Васютин Михаліна	Ровлет, Текс.
	Васьків Михайло	Вініпеґ, Ман., Канада
	Юрченко Михайло	Лаврис Стн. Па.
	Задорожний К.	Ст. Кетеринс, Онт. Канада
	Зелінська Марія	Етобіко, Онт., Канада
	Зінко Микола	Парма, Огайо
2	Верига Василь	Торонто, Онт., Канада
	Білик Степан	Кліфтон, Н.Дж.
	Грицишин Михайло	Торонто, Онт., Канада

Разом: 1,441 дол.

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи" – найстаршої української газети в світі.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Виставка „Образ Львова впродовж віків"

ЛЬВІВ. – У приміщенні Національного музею 22 серпня відкрито виставку „Образ Львова впродовж віків". Ретроспективна виставка пейзажів Львова XVII–XXI століть подає образ міста в часовому розрізі кількох віків. Впродовж довгого проміжку часу місто не раз змінювало своє обличчя: зникали старі будівлі, мінялось плянування вулиць, призначення будинків.

Виставка творів графіки і малярства виразного жанру пейзажу розкриває складний процес його формування та розвитку. Львівський пейзаж з'явився з появою панорамного пляну-малюнку, які поступово змінюються романтичними сюжетами з пасторальними сценами життя львівських міщан. В епоху новітнього мистецького бачення внутрішній світ художника став наріжним каменем образу, спонукав художників шукати відповіді на власні філософські роздуми в обрисах середньовічного міста.

Головну ідею виставки, яка наскрізь пронизує експозицію, можна б було окреслити: „Все це Львів. Наш. Неповторний. Незабутній. Який ми дістали в спадок. Який ми повинні зберегти".

Ця виставка організована Національним музеєм у Львові, Управлінням культури Львівської обласної державної адміністрації, за сприяння Благодійного фонду „Збереження історико-архітектурної спадщини Львова", ТзОВ „Рамар" і ПП „Норма".

О. К.

А. Лянґе. „Ярмарок біля собору Юра" (естамп, до 1844 р.).

Т. Чишковський. „Львів" (акварель, 1840 р.).

„Концерти в Канаді" – віконце в музичний світ сестер Тельнюк

Майже два роки тому, 28 вересня 2000 року, в Київському Державному музеї Тараса Шевченка сестри Леся та Галя Тельнюк представляли новий компакт-диск „Концерти в Канаді". Заля була вщерть заповнена прихильниками їхнього таланту. Кожна пісня закінчувалася громом овацій , а квітам не було ліку. По закінченні виступу директор музею С. А. Гальченко разом з працівниками музею висунув дует Лесі та Галі Тельнюк на здобуття Державної премії ім. Тараса Шевченка.

Наприкінці 1999-го сестри Тельнюк першими з-поміж українських виконавців не лише пробилися на англомовну сцену в Канаді, а й були запрошені взяти участь у популярній канадській програмі "Breakfast television". Цікаво, що програма починалася піснею у виконанні Боба Ділана, а закінчувалася співом Лесі та Галі Тельнюк, відповідно англійською і українською мовами, а франкомовна станція в Монреалі повторювала їхні пісні майже місяць.

Хоч це й дивно, але останніми роками склалася ситуація (і не лише щодо цього дуету), за якої ті, хто здобуває визнання у світі, майже не виступають перед українською публікою. Її годують традиційною "попсою" і піснями, написаними на зразок західніх стилів.

Тому оригінальні рок-композиції, написані сестрами Тельнюк на слова таких поетів, як Ліна Костенко і Василь Стус, Богдан-Ігор Антонич та Іван Козаченко, Іван Драч і Станіслав Тельнюк, не лише руйнують стереотип про те, що складна та змістовна поезія не лягає на музику, а й створюють прецедент справжньости, змушуючи шукати у музиці глибшого – інтелектуального і чуттєвого – розкриття змісту. Мені тяжко говорити про інших авторів, але що стосується такого складного поета, як В. Стус, то саме пісні дуету зробили його твори ближчими й зрозумілішими багатьом.

Отож і на презентаціях альбому „Концерти в Канаді", і на творчому звіті за 10 років концертної діяльности дуету люди дивувалися, чому сестри так мало концертують в Україні, чому їхніх пісень майже не почуєш в етері.

І коли ще кілька років тому таку ситуацію на Батьківщині співачки сприймали дуже болісно, то сьогодні – після участи в музичній програмі "Сім нот" та успішних концертів у Львові – Леся та Галя Тельнюк дивляться в майбутнє з впевненістю.

Вони знають, що їхня музика вже здобула визнання і є одним з вікон України в світі. Вони інтенсивно працюють над записом нового компакт-диску – „Жарптиці"і готуються до нової творчої подорожі до Канади.

Зустріч з ними відбудеться на святкуванні Дня Незалежности України на Bloor St. West 13-14 вересня. Концерт сестер Тельнюк відбудеться 22 вересня в неділю о 4-ій год. в Bishop Marrocco School 1515 Bloor St. West.

Дмитро Стус

Леся та Галя Тельнюк

Збірна виставка українських мистців

ГАНТЕР, Н. Й. – Літні виставки в Гантері, на наше щастя, стають дедалі багатшими. Цього разу тут показано твори Володимира Андрушкова, літографії Михайла Барабаша зі Львова, портрет „Князя Льва" св. п. Миколи Бідняка в манері старого малювання (з колекції). Хоча не кожен сприймає захоплено жовтозелений кольорит Северина Борачка, але доречно, що тут знайшлись і його праці.

Богдан Божемський перейшов на темперу (колекційне). З праць Романа Вовка можна вибрати „Гуцула".

Ярослав Вижницький показав „Квіти", „Яблука", „Осінь у горах"... Темістокль Вирста та І. Гавяк виставили по одній олії, а Петро Головатий – дві. Відрадно було побачити твори колись модного Любослава Гуцалюка. Картини його з колекції – давніші, але і далі вражаючі. Акриліки Юрія Гури зацікавлюють, особливо „Пульс життя" і „Танок". Віра Ґайдош, з дому – Лампіка, виставила олію „Серпневий місяць" з напрямом на оригінальність. Це – одинокий приклад малярства американського сьогодення.

Гарно було глянути на „Сяніцький замок" проф. Краківської академії, львів'янина Лева Ґеца. Не легко було Б. Доманикові з його скромними працями підкорити глядача, але вдалося. Ірина Зєлик-Гомотюк своєю „Калиною" привертала увагу.

Один з найважливіших представників мистецтва на виставці був і залишається Едвард Козак-Еко. Хоч політичні герої відходять з бігом часу, а з ними і актуальність сатири, проте „Цяпка Скоропад", ще й при помочі стрілецької пісні, зберігає своє безсмертя. Акриліка Яреми Козака „Джаз" знаменита. Гарно зустріти старих майстрів Кричевських – Василя і Миколу (олія „Хата в саду", акварелі Миколи „Венеція"). Григорій Кудрик подав кілька оліїв. Любомир Кузьма – вчитель, талановитий живописець і критик – виставив портрети, виведені енкавстикою та темперою. А магічно-фіолетовий колір його „Магнолії" – це шедевр, що сяє і чарує. Софія Лада зацікавила релігійними працями. Володимир Монастирецький показав три олії.

Без сумніву, осередком і справжньою гордістю виставки стала картина-гігант Михайла Мороза „Космач" (1943, олія, з колекції). Хоч твір міг мати і відповідніше місце в залі, проте все одно глядач німів перед маєстатом краси карпатського осіннього бору. Цей „Космач" був швидко проданий за 6000 дол. Була низка й інших творів М. Мороза – „Космацька пісенька" та „Фенікія"...

Були представлені „Квіти" Людмили Морозової. Свої праці показали Зеновій Онишкевич, Борис Пачовський, Ліда Пясецька, Стефан Рожок, славний маляр Сологуб тут – без імені. Його ім'я Андрій є в книжках. Були „Квіти" Клима Трохименка, „Жнива" Івана Труша (з колекції), тріо Титлів – Адріяна, Богдана і Галина.

Віктор Цапко – мало відомий талант, але вже сама тематика зацікавлює, а виконання тим більше: і „Змієборець", і „Козак Мамай", і „Дівчина з глечиком" сподобалися, знайшлися покупці на них.

Мали і скульптуру Петра Капшученка з Філядельфії („Меценат", гіпс), а також Михайла Черешньовського з Нью-Йорку (дерев'яна скульптура „Мадонна" та „Матір Божа", гіпс).

Теодор Терен-Юськів

НОВІ ВИДАННЯ

„За свій рідний край"

ПАРСИПАНІ, Н. ДЖ. – В. Івано-Франківському видавництві „Нова зоря" в половині 2002 року появилася чепурна 150-сторінкова книжка „За свій рідний край" Миколи Бойчука. Літературний запис Святослава Левицького. Це спогади колишнього вояка-дивізійника, котрий у неповних 17 років вийшов з рідної хати на Коломийщині, взяв зброю в руки і боровся за волю України в роки Другої світової війни.

Книжка коштує 12 дол. включно з пересилкою, можна її отримати, звертаючись на адресу: Mykola Bojczuk, 1634 Dublin Rd., Dresher, PA 19025. Тел. 1-610-377-6067 або 1-215-542-7113.

Книга про церкву в Гантері

Пропам'ятна книга з нагоди 40-ліття існування УКЦ св. І. Хрестителя в Гантері, Нью-Йорк 1962–2002.

З нагоди 40-ліття існування УКЦ св. Івана Хрестителя в Гантері вийшла в світ гарно графічно виконана і з цікавими матеріялами пропам'ятна книга за редакцією Любови Волинець. У книзі поряд із десятками світлин вміщено коротку історію українських поселенців та самої будови, викладену у статтях архітектора Тита Геврика, мистця Богдана Певного, о. Ю. Катрія і Святослава Гординського. Є також інформації про культурно-мистецьку діяльність, описи подій, спомини, пресові повідомлення, статті з української преси, присвячені цій сторінці історії.

В кінці пропам'ятної книги є гумористичні скечі ЕКА, передруки гумору про Гантер з преси. Завершує книгу ряд мап зі зазначенням місць проживання українців у Гантері та списком українських жителів, які підготував Олексій П'ясецький.

В книзі зареєстровані усі події впродовж сорока років. Пропам'ятну книгу можна отримати за 25 дол. з пересилкою, якщо написати до крамнички при церкві св. Івана Хрестителя в Гантері.

Адреса крамнички: St. John the Baptist, Ukr. Catholic Church, P. O. Box 284, Hunter, NY 12440.

О. К.

Соняшниковий фестиваль

ДІТРОЙТ, Миш. – Кольоритне веселе свято української громади вже 16-ий раз організували дві католицькі парафії – церкви Непорочного Зачаття та св. Йосафата.

Фестиваль відбувся з 9 по 11 серпня, при чудовій погоді, з добре підготовленими імпрезами. Багато добровольців цілий місяць працювали для успішного проведення свята.

Обидві церковні ради і парохи о. Даниїл Чайковський, ЧСВВ, та о. Василь Салковський, ЧСВВ, доклали багато зусиль, щоб усе було враховано до найменших дрібниць.

Очолили фестивальний комітет голова парафіяльної ради церкви св. Йосафата Ярослав Кисіль та представник парафіяльної ради церкви Непорочного Зачаття Роман Зубар. Під їхнім керівництвом працювали комітети – реклямовий, фінансовий, культурно-мистецький, розваговий, з приготування харчів і напоїв, будівництва сцени та прикрашання площі. Частування готувалося в Українському культурному центрі і в кухні гостевої залі церкви св. Йосафата, в пекарні біля церкви Непорочного Зачаття в Гемтремку і в „Українському селі".

Зацвіли перші соняшники, посіяні широким рядком понад пішохідною доріжкою біля церкви св. Йосафата. Для молодших на святі були каруселі, гойдалки. Для старших – виставка антикварних автомобілів, музика, танці, бінго, мистецькі ансамблі „Соняшник" з Канади і „Гомін України" з Дітройту, оркестра „Черемош", льотерії, крамничка сувенірів з українською символікою. Дівчатка-дошкільнята і молодші школярки мали на собі віночки з маленьких соняшників. Було видано програму „Соняшникового фестивалю".

Учні обох шкіл, сучасні і колишні, їхні вчителі та батьки взяли найактивнішу участь у підготуванні та проведенні свята. В окремій залі вони демонстрували і продавали вишивки, писанки, малюнки, гердани та інші жіночі прикраси, національний одяг різних регіонів України, а також вчили бажаючих, як зробити писанку, гердан чи щось інше.

Клюб дітей, які вишивають, приготував небачену раніше на конкурсах окрасу: три величезні білі ведмеді, одягнені в національних строях – „соняшниковому", київському та гуцульському.

Кожен, хто був на фестивалі, згадує його з почуттям вдячности.

Ніна Василькевич

У Нью-Йорку річницю незалежности відзначили концертом

Об'єднаний Комітет Українсько-Американських Організацій міста Нью-Йорку до 11-ої річниці Незалежности України підготував мистецький концерт у виконанні кращих музичних сил метрополії.

Відкриваючи від імені Об'єднаного комітету концерт, Ігор Длябога підкреслив, що, перебираючи добрий звичай від американської спільноти, тим разом наш Комітет вирішив обійтися без виголошення довгих промов з приводу річниці проголошення незалежности України, а дати громаді мистецьку насолоду у формі доброго концерту.

Привітавши усіх присутніх та згадавши тих, які відійшли, хвилиною мовчанки, І. Длябога передав дальше ведення концерту у руки наших мистецьких сил.

Першим виступив хор „Думка" під проводом диригента Василя Гречинського, з низкою відповідних пісень, в яких солістами були Олена Новицька та Юрій Штогрин. Скрипкове сольо нової на терені Нью-Йорку солістки Галини Ремезової відтворило цікаву мелодію М. Скорика, а молода співачка Ольга Дзеньків-Обертос заспівала дві пісні при фортепіяновому супроводі Лариси Гутникевич, що була не лише акомпаніяторкою для усіх солістів та хору, але й виконала два сольові твори українських композиторів.

Соліста Романа Цимбалу знає добре публіка Нью-Йорку то ж тепло прийняла його виступ, при супроводі його дружини.

Завершенням цього музичного відзначення 11-ої річниці Незалежности України був ряд пісень у виконанні хору „Думка" з солістами О. Дзеньків-Обертос, М. Луциком, М. Невмежицьким, який закінчився традиційною молитвою з опери „Запорожець за Дунаєм" із сольом Р. Цимбали.

Національним гимном і прощальними словами І. Длябоги завершився цей святочний концерт – як найкращий доказ відзначення річниці незалежности України без патосу та зайвих слів.

Учасники не щадили оплесків, що було доказом, як прихильно вони прийняли цей спосіб святкування найважливішої річниці сучасної доби.

Дивно, однак, що глядачами, які виповнили вщерть залю школи св. Юра, були люди у старшому віці, а молодих облич, на жаль, не можна було завважити. А хто буде відзначувати національні річниці як старші, що тепер це роблять, відійдуть?

О. Кузьмович

фото: В.Лопух

Соліст Р. Цимбала

Солістка О. Дзеньків-Обертос

Хор „Думка" співає під проводом В. Гречинського.

В Грузії відкрито пам'ятний знак Т. Шевченку

ПОТІ, Грузія. – 24 серпня в рамках відзначення 11-ої річниці Незалежности України в мальовничому парку в центрі міста відбулося відкриття пам'ятного знаку Тарасові Шевченку.

Пам'ятний знак встановлено з ініціятиви мерії м. Поті та Консульського аґентства України.

У церемонії взяли участь керівники місцевої влади, співробітники Посольства України в Грузії і Консульського аґентства в м. Поті, представники української діяспори Грузії та громадськости міста.

Звертаючись до присутніх, Посол України в Грузії С. Волковецький висловив подяку ентузіястам-потійцям, грузинському народові за спорудження пам'ятного знаку великому сину України, а також повідомив, що Міністерство культури і мистецтв України прийняло рішення нагородити почесними грамотами мера м. Поті Д. Кантарію та скульптора – автора пам'ятного знаку Кобзареві Б. Папаскуа.

УНІАН

Цінна праця д-ра Вінкентія Шандора

Ознайомившись в останніх роках з довголітньою громадсько-політичною, культурною й науковою працею д-ра Вінкентія Шандора, вчені Закарпаття вшанували науковою конференцією, спонзорованою Краєвим товариством „Просвіта". Вона відбулася в Ужгороді 17 жовтня 1999 року. Матеріяли конференції появилися друком ще того самого року як II-III (XVI-XVII) річник Наукового збірника Товариства „Просвіта". Кілька примірників цього видання надійшло також до США.

На початку згаданої конференції д-р Володимир Сливка, ректор Угжородського державного університету, вручив сестрі д-ра Шандора Маргареті Баботі диплом Почесного доктора Ужгородського державного університету д-рові Шандорові „за його великий вклад у розвиток історичної і юридичної науки та у справу здобуття України незалежности".

Крім історика д-ра о. Атанасія Пекара, ЧСВВ, з Ґлен Ков, Нью-Йорк, з доповідями виступили ще 16 відомих вчених Закарпаття, переважно з Ужгородського університету. Голова „Просвіти", організатор конференції та редактор тому, етнограф і історик Павло Федака представив учасникам конференції д-ра Шандора як вченого, публіциста, громадсько-політичного діяча й дипломата. Інші доповіді були присвячені аналізі й оцінці опублікованих до того часу його книжкових видань та праць друкованих у збірниках і журналах українською та англійською мовами.

Виданий „Просвітою" науковий збірник є доброю формою відзначення плідної й багатогранної праці д-ра Шандора, яку в Україні радянського періоду замовчували, а якщо колись згадували, то тільки в неґативному пляні.

У жовтні цього року д-ові Шандорові сповниться 95 літ життя. Крім таких його цінних книг, як „Закарпаття: Історично правний нарис від IX ст. до 1920"; „Спомини" т. I-II; „Carpatho-Ukraine in the Twentieth Century", Cambridge, 1997, він уже підготував до друку нову працю, а над іншою продовжує активно працювати.

Йосип Данко,
Нью-Гейвен, Кон.

У справі довідника про закордонне українство

Згідно з програмою українського уряду „Закордонне українство на період до 2005 року", інформаційний каталог під такою назвою заплянована видати в наступному році.

Видання, яке міститиме відомості про українські інституції (громадські, допомогові, жіночі, молодіжні, культурно-просвітні, освітянські, наукові, релігійні, бізнесові, спортові та інші) в кількох десятках країн, дані про дипломатичні представництва України за кордоном, а також органи державної влади України, які покликані дбати про потреби закордонних українців.

Джерелами інформації для попередніх каталогів були, передовсім, матеріяли, що їх надавали посольства України в країнах оселення українців, а також відомості з українських закордонних часописів, що надходять до Інституту.

Очевидно також, що не вся отримана в такий спосіб інформація була повною та об'єктивною. Для прикладу: у виданому наприкінці минулого року каталозі „Закордонне українство" містилась (стор. 41) інформація про неіснуюче „Товариство Федора Гайового" зі США.

Тож звертаємося до керівників українських інституцій із проханням надати для підготовлюваного довідника коротку й правдиву інформацію: назву інституції українською та мовою країни знаходження; адресу – мовою країни знаходження; телефон; факс; адресу електронної пошти; вебсайт; дати заснування та реєстрації організації, прізвище та ім'я керівника із зазначенням посади – голова, президент, голова правління тощо; поле діяльности – загальна братська організація наукова, церковна, преса і т. д.

Поштова адреса Інституту досліджень діяспори: а/с 126, Київ, Україна. Електронна пошта: idd@users.ukrsat.com. Телефон у Києві: (380) 44-244-2911.

Ігор Винниченко,
директор Інституту досліджень діяспори, Київ

ФІЛАТЕЛІЯ

Марки, присвячені трагедії Нью-Йорку

Пошта США після трагедії 11 вересня 2001 року випустила поштові марки з цієї нагоди. Перша з них закликає людей до єдности перед обличчам національної біди, а друга має благодійне спрямування – поряд з оплатою поштової послуги вона передбачає пожертви на допомогу родинам загиблих героїв. Таку ж благодійну поштову марку випустила Грузія, а надіслав її до „Свободи" Шабур Шабурішвілі з Тбілісі. Трагедія Нью-Йорку викликала співчуття й усього світу.

Поштові конверти і штемпель на честь Пласту

На відзначення Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі, що відбулася в місті Свіржі біля Львова 11-24 серпня (див. „Свободу", ч. 35), випущено спеціяльні поштові конверти, на яких марки погашувалися спеціяльними штемпелями.

Подаємо конверт зі зображенням емблеми ЮМПЗ, на другому конверті, який теж передав до редакції учасник зустрічі Тарас Ференцевич, відтворено замок у Свіржі, в якому зустрічалися пластуни, зазначено країни, з яких прибули учасники зустрічі.

Відповіді на хрестиківку, вміщену в ч. 35

Горизонтально: 1. Мезальянс. 6. Село. 7. Вовк. 9. Орден. 10. Оринин. 11. Аромат. 13. Союзівка. 16. Карантин. 20. Атом. 21. Лицедій. 22 Удар. 23. Твердиня. 26. Конкурси. 29. Чикаго. 32. Лучків. 33. Нансі. 34. Ясен. 35. Агов. 36. Аренський.

Вертикально: 1. Моринці. 2. Закон. 3. Ландо. 4. Ялинка. 5. „Свобода". 6. Срібло. 8. Костел. 12. Скатт. 13. Замір. 14. Валки. 15. Акція. 16. Козак. 17. Район. 18. Науру. 19 Нирки. 24. Вечеря. 25. Драбина. 27. Качарай. 28. Савків. 30. Оноре. 31. Анонс. 32. Лірик.

СПОРТ

Футбол

У сезоні 2002-03 років від України в єврокубках стартували чотири команди – по дві у Лізі чемпіонів і Чаші УЕФА. Після завершення кваліфікаційних змагань Україна утримує престижне 13 місце. Найближчим часом відбудуться змагання з чехами, яких у боротьбі за Чашу УЕФА представляють чотири команди. Серед чотирьох українських команд київське „Динамо" має найкращі показники. В оцінці клюбів „Динамо" є кращою командою пострадянського простору – московські „Локомотив" і „Спартак" розмістилися позаду цієї команди.

* * *

Динамівські тренери 3 вересня назвали гравців, які змагатимуться у першому груповому турнірі Ліґи чемпіонів проти італійського „Ювентуса", голяндського „Фейенорда" та англійського „Ньюкасла".

Серед них – новачки команди Леандро Машаду і Діого Рінкон з Бразилії, хорвати Горан Сабліч і Йерко Леко, а також мароканець Бадр Кадурі. З 29 гравців 15 – леґіонери з Угорщини, Сербії, Хорватії, Білорусі, Румунії, Болгарії, Словаччини, Узбекистану, Ніґерії.

Автоперегони

Автомобільні змагання „Карпатський екстрим-2002" відбулися на трасі „Майорівка" у Львові 25 серпня. Протягом 24-26 серпня позашляховики змагалися у новому для нас виді автоспорту – автотриалі. Змагання, організовані Галицьким автомобільним клюбом, складалися з трьох етапів: випробування знаменитою мотокросовою трасою „Майорівка" у Львові, в миколаївському кар'єрі, підйому на карпатську гору Парашка (висота 1,276 м.). У змаганнях переміг екіпаж Марчак - Ярило з Шостки на автомобілі „Mitsubishi Pajero".

Готуються до Олімпіяди-2004

У Державному комітеті України з питань фізичної культури і спорту сподіваються, що на літніх Олімпійських іграх в Атенах 2004 року українські спортсмени завоюють 24-26 медалей у 20 видах спорту.

Про це 4 вересня повідомила голова комітету Марія Булатова, котра брала участь у засіданні комітету з підготування українських спортсменів до участи в Олімпійських іграх, що пройшло під головуванням прем'єр-міністра Анатолія Кінаха. Порівняно з попереднім олімпійським циклом кількість спортсменів, які будуть готуватися до Олімпіяди, скоротиться на третину. Таким чином, в Атенах будуть змагатися 150-160 українських спортсменів.

М. Булатова також нагадала, що на Олімпійських іграх у Сіднеї українська збірна завоювала 24 медалі.

Шахи

Професійна оцінка позиції шахістів світу станом на 1 вересня:

1. Гарі Каспаров (Росія),
2. Володимир Крамнік (Росія),
3. Веселін Топалов (Болгарія),
4. Руслан Пономарьов (Україна).

Інші українські шахісти посіли дальші місця – Василь Іванчук дев'яте, Ігор Новиков – 60-те, Володимир Тумаков – 82-ге, Володимир Баклан – 88-ме, Олександер Мойсеєнко – 92-ге.

* * *

З 16 серпня до 27 серпня в російській Елісті проходив меморіял Ботвінніка, в якому брали участь колишні суперники і учні видатного шахіста. Був серед них і українець Володимир Савон, який упевнено розділив перше місце з росіянином Олегом Черниковим.

Теніс

3 вересня відбулися перші двобої київського челенджера „Kyiv Open", у трьох з яких брали участь і українські тенісисти. Усі зазнали поразок. Андрій Дерньовський поступився Дмитрові Власову з Росії (4:6,3:6), Сергій Стаховський – росіянину Михайлові Єлгіну (6:3,2:6,3:6), а Олександер Ярмола і Сергій Ярошенко у парі змогли на рівних поборотися з дуетом Іраклій Лабадзе (Грузія) – Юрій Щукин (Росія) - тільки у першому сеті (7:6, 6:1). За боротьбу в основну сітку виступали відразу 16 українців, з яких кваліфікацію не подолав жоден.

Боротьба

З 4 по 8 вересня в Ірані відбувається чемпіонат світу з вільної боротьби, на якому Україну представляють Олександер Захарук, Євген Хавєлов, Ельбрус Тедеєв, Олександер Сиротін , Ельдар Асанов, Володимир Тасоєв, Сергій Прядун.

Серед основних суперників українців – традиційно сильні росіяни, турки, американці, болгари, німці, а також господарі чемпіонату. Всього в Ірані змагатимуться борці з тридцяти країн світу.

Веслування

Українські веслувальники спромоглися на одну медалю на чемпіонаті світу з веслування на байдарках та каноє, який закінчився 2 вересня у еспанській Севільї. Срібним призером чемпіонату став Дмитро Саблін, який фінішував другим на байдарці. У неофіційному командному заліку першостизбірна України розділила місця з 18 по 21 з командами Арґентини та Китаю.

Бокс

Перший заступник голови Центральної ради спортового товариства „Динамо" генерал-майор міліції Віктор Корж 4 вересня вручив братам Кличкам динамівські нагороди за досягнення високих результатів, зміцнення спортивного авторитету України. 27 серпня Віталієві і Володимиру Кличкам вручено також „Хрест Слави" – відзнаку міністерства внутрішніх справ України.

Гра першого кола Чаші УЕФА „Австрія" (Відень) – „Шахтар" (Донецьк) відбудеться у вівторок, 17 вересня, о 19-ій год. за київським часом.

Велоспорт

На юніорському чемпіонаті світу з велотреку у австралійському Мельбурні 26 серпня єдину нагороду для української команди виборов В'ячеслав Кондрут у гонитві за точками на 25 кілометрів.

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу:
**680 Sandford Avenue,
Newark, NJ 07106.**

Дощ не перешкодив турнірові...

Від 31 серпня до 1 вересня на Союзівці тривав тенісовий турнір пам'яті Зенона Снилика. Погода не сприяла змаганням – падав дощ, але працівники оселі і самі спортовці подбали, щоб корти були сухі.

Фото: Л.Х.

Кикбоксинґ

У російському Пскові 4 вересня технічним нокавтом росіянин Валерій Брудов переміг дворазового чемпіона світу з кикбоксингу українця Ігоря Пилипенко. Це був поєдинок за звання чемпіона СНД і слов'янських країн серед боксерів-професіоналів.

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ „Свобода" ❑ „The Ukrainian Weekly"

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

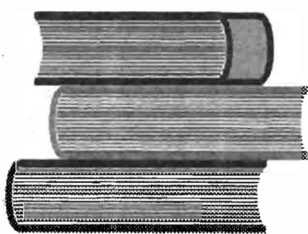
Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

КАТАЛОГ КНИЖОК
ВИПРОДАЖ

Автор і назва	Ціна в доларах
Академія Наук України. Інститут Економіки. Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє. Матеріяли Першого конгресу Міжнародної української економічної асоціяції (українською і англійською мовами). Київ, Наукова думка, 1993, стор. 356.	12.00
Вашик, Петро. Воїн армії Ісуса. Публіцистично-документальна повість. Видавництво Каліфорнія, Сакраменто, 2001 р. М. обкл., стор. 116.	8.00
Вашик, Петро. Зоряні вітрила. Поезії. Рівне-Коннектикат, 2001р. Укр.-англ. мова. М. обкл., стор. 72.	6.00
Весняний Микола. Хитромудрий кіт. Віршована казка. Рівне, 1996 р. М. обкл., кольорові ілюстрації, стор. 125.	8.00
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их". Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 125.	3.50
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах". Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада", 1995 р., стор. 77.	2.50
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності". Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 190.	6.00
Горохович, Антоніна. „Батьки і діти". Вінніпеґ-Торонто, 1990 р. Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, стор. 176.	8.00
Знаки. 155 стародавніх українських вишивок. Видавництво „Соняшник", Київ, 1992 р. Великий формат. М. обкл. Стор. 72.	8.00
Камінський, Анатоль. На перехідному етапі. „Гласність, перебудова і демократизація на Україні". З передмовою Мирослава Прокопа. Мюнхен, 1990. стор. 624.	12.00
Кацавець Г. і Паламар Л. „Мова ділових паперів". Навчальний посібник для студентів. Київ, „Либідь", 1994 р., стор. 208.	5.00
Касетка: Козацькі пісні у виконанні Петра Мамая. Благослови нас, мати Україно!	8.00
Хмельковський Левко. „Мобілізовані на смерть". Видавництво „Стефанус", 2002 р. Стор. 80.	6.00
Хмельковський Левко. „1937". Книга-документ про репресії комуністичної доби". Видавництво „Стефанус". 2002 р. Стор. 196.	11.00

Ціни подані з пересилкою. Мешканці Нью-Джерзі повинні заплатити 6% стейтового податку.

Адреса:
SVOBODA, BOOKSTORE
2200 Route 10 West, P.O. Box 280,
Parsippany, NJ 07054

• ПРАЦЯ •

Потрібна жінка або подружжя до опіки над старшим мужчиною (в дуже доброму здоров'ї) та легкої домашньої праці, в заміну за помешкання.

Тел.: 1-800-522-4378

Учителька, 6 років в Америці, має дозвіл на працю, шукає працю без проживання по догляду за дітьми або старшою особою. Дає лекції гри на фортепіяно.

Тел.: (201) 332-3805
можна залишити записку

„СВОБОДА" запрошує до праці продавців *реклями*

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської

на тел.: (973) 292-9800, дод. 3040

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

ВИПРОДАЖ!

Книгарня „Свободи" випродує річники

„ВЕСЕЛКИ"

За 1973, 1974, 1975, роки.

Тверда оправа. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ

Ціна 15 дол. за один річник з пересилкою

SVOBODA BOOKSTORE
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ – СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ

Передплата на рік лише 55 дол.

RELY-ON-US* 24-7

*Система яка дає Вам телефонічний доступ до Ваших рахунків у Кредитівці Самопоміч Нью Йорк
24 години денно, 7 днів в тиждень.

За аплікацією звертайтеся до нас особисто або телефонічно.

Самопоміч - Нью Йорк
Федеральна Кредитова Кооператива

108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
Філії:
6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636
226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565- 2097
32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Поза Нью Йорком телефонуйте безкоштовно: 1-888-SELFREL
Відвідайте нашу електронну сторінку: www.selfrelianceny.org **E-пошта: SRNYFCU@aol.com**

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✔ на роботі
- ✔ автомобільних
- ✔ в публічних місцях
- ✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДІННЯ під впливом алькоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

В ТРЕТЮ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ

відходу у вічність 12 вересня 1999 р.
мого найдорожчого і незабутнього МУЖА

бл. п.

д-ра КЛИМЕНТІЯ БОГДАНА РОГОЗИНСЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в українських католицьких церквах:

- Успіння Матері Божої в Перт Амбой, Н.Дж.;
- св. Юра в Нью-Йорку.

Про молитви за спокій дорогого і незабутнього Мужа
просить дружина ОЛЬГА СТЕФАНІЯ

Для вшанування пам'яті дорогого мужа, передано на руки пароха української католицької церкви Успіння Матері Божої в Перт Амбой, Н. Дж. – 5,000 дол. на святі Служби Божі в кожну річницю смерти дорогої родини там похованої і утримання родинного гробівця.

250 дол.	на церкву Успіння Матері Божої в Перт Амбой, Н. Дж.;
250	на церкву св. Юра в Нью-Йорку;
250	на музей-бібліотеку в Стемфорді, Конн.;
250	на Український Музей в Нью-Йорку.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої найдорожчої ДРУЖИНИ і ТЕТИ

СВ. П.

ВОЛОДИМИРИ ДЕМКІВ

будуть відслужені

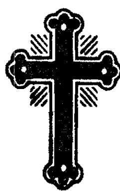
ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в церквах:

Пресвятої Євхаристії при вул. Бродв'ю в Торонто, 12 вересня, о год. 11-ій ранку;
св. Івана Хрестителя, в Нюарку, 9 вересня, о год. 7:45 ранку.

Рідних, друзів, приятелів про молитви в цей день просить

РОДИНА

Прибиті горем повідомляємо, що в суботу, 10 серпня 2002 р.
після довгої недуги, упокоїлася в Бозі

бл. п.

МАРІЯ ГОНЧАК

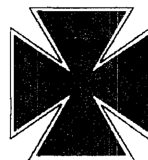
з дому БУБНІЙ

нар. 3 червня 1919 р. в селі Хлівчани, пов. Рава-Руська.

Залишилися в глибокому смутку:

муж	– ІВАН
дочки	– ЛЮБА з мужем ТЕОДОРОМ
	– ГЕЛЕНКА з мужем ФРАНКОМ
	– МАРІЙКА з мужем ЮРКОМ
внуки	– ТЕОДОР, МИХАЇЛ, МАТЕЙ,
	– АЛЕКСАНДЕР, ЛОРА, МАРКО
	– ДЖЕСІКА, БЕВЕРИН.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 28 червня 2002 р. відійшов у вічність
на 90-му році життя наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДО, БРАТ, ВУЙКО

бл. п.

мґр БОГДАН КАЛЬБА

старшина дивізії „ГАЛИЧИНА" УНАрмії.
Нар. 22 лютого 1913 р. в селі Мозолівка, Підгаєцького повіту в Галичині.

ПАРАСТАС з ПАНАХИДОЮ відправлено у вівторок, 2 липня 2002 р. у погребовому заведенні „Кардинала".

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 3 липня 2002 р. в церкві св. Миколая в Торонто, та на цвинтарі св. Володимира, де його тіло спочило на секції „Дивізійників".

Залишилися в глибокому смутку:

син	– ЮРКО з дружиною СУЗЕН
дочка	– ХРИСТИНА з мужем СТЕПАНОМ ВЕРБОВИМ і дітьми ЮЛЬЦЕЮ і АНДРІЙКОМ
сестра	– АННА (НУСЯ) БОЙКО з родиною
брат	– МИРОСЛАВ з дружиною МАРІЄЮ і родиною

ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Аргентині і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*